

**STRATEGIA DE
DEZVOLTARE LOCALĂ A
COMUNEI BORDUȘANI
2021 - 2027**

Județul Ialomița

CUPRINS

Capitolul I – Introducere	3
1.1 Procesul planificării	3
1.2 Etapele planificării	3
1.3 Metodologie	4
1.4 Referințe legislative	4
1.5 Scop.....	5
1.6 Misiune	5
1.7 Obiectiv general.....	6
1.8 Obiective specifice.....	6
Capitolul II Context de dezvoltare	7
2.1 Context European.....	7
2.2 Context Național	9
2.3 Contextul regiunii de dezvoltare	23
2.4 Scurtă prezentare a județului.....	26
Capitolul III Prezentarea generală a unității administrativ-teritoriale	30
3.1 Scurt istoric al comunei	30
3.2 Localizare și structură administrativă	30
3.3 Caracteristici fizico-geografice	32
3.4 Factorii de risc natural și ariile protejate.....	33
3.5 Geologie și condiții geotehnice.....	33
3.6 Vegetația și fauna.....	34
3.7 Echiparea tehnică a comunei	34
3.7.1 Alimentarea cu apă potabilă.....	34
3.7.2 Alimentarea cu energie electrică.....	35
3.7.3 Rețeaua de iluminat public.....	35
3.7.4 Rețeau de canalizare	35
3.7.5 Rețeaua de drumuri locale	35
Capitolul IV – Situația socio economică	36
4.1 Populația și resursele umane	36
4.1.1 Bilanțul natural al populației în comuna Bordușani	37
4.1.2 Structura populației pe grupe de vârste și sexe	39
4.1.3 Mobilitatea populației	41
4.1.4 Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții.....	43

4.2 Cultură și educație.....	44
4.2.1 Cultura.....	44
4.2.2 Educația.....	45
4.3 Activitățile economice	48
Capitolul V – Portofoliul de proiecte implementate în perioada 2014-2020.....	49
Capitolul VI – Analiza SWOT.....	57
6.1 Metodologia SWOT.....	57
6.2 Populație – Analiza SWOT.....	58
6.3 Agricultură – Analiza SWOT	59
6.4 Infrastructura – Analiza SWOT	60
6.5 Turismul – Analiza Swot	61
Capitolul VII – Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 – Obiective.....	62
7.2 Obiective specifice.....	65
7.2.1 Agricultură	65
7.2.2 Infrastructură și mediu	65
7.2.3 Economie	65
7.2.4 Educație și cultură.....	66
7.2.5 Resursa Umană	66
7.2.6 Serviciile Sociale	66
Capitolul VIII – Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă	67
8.1 Aspecte generale	67
8.2 Principii și condiții.....	67
8.3 Implementare, monitorizare și control.....	68
8.4 Consolidarea capacității instituționale a primăriei.....	69
8.5 Proiecte propuse pentru perioada 2021 – 2027	71
Capitolul IX – Concluzii.....	89
BIBLIOGRAFIE.....	90

Capitolul I – Introducere

1.1 Procesul planificării

Existența unei strategii de dezvoltare locală ajută la crearea unei viziuni asupra comunității pe care ne-o dorim în viitor, ne oferă imaginea completă asupra modului în care economia, mediul, infrastructura și aspectele sociale se pot îmbunătăți.

Prin elaborarea strategiei se oferă un cadru de lucru, astfel, după analiza nevoilor și a perspectivelor fiecărui grup de interes se stabilesc obiective de dezvoltare și se concretizează o serie de priorități și măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor. Strategia de dezvoltare pune la dispoziția autorităților locale un ghid în vederea îmbunătățirii vieții în comună.

Prin “Dezvoltare durabilă” se înțelege ca fiind ”totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural”.

Strategia trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a comunei din punct de vedere social, economic, cultural, etc., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaționale și umane de care dispune comuna.

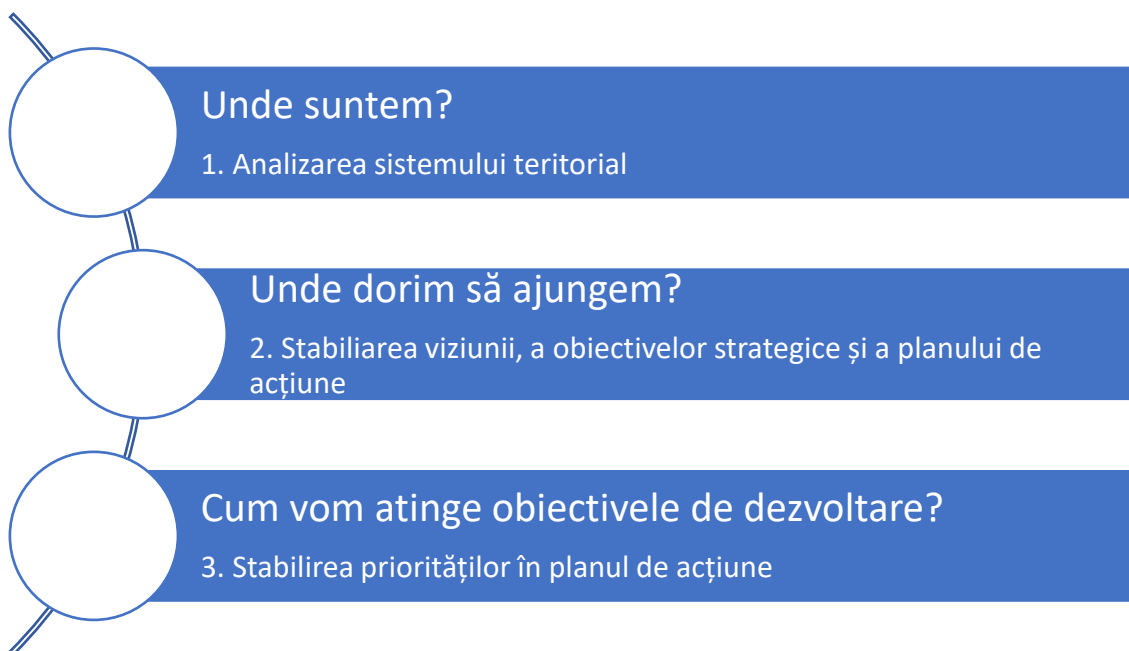
Planificarea strategică are drept scop maximizarea eficienței utilizării resurselor locale și dezvoltarea unei viziuni asupra viitorului comunității.

1.2 Etapele planificării

Procesul de elaborarea al strategiei de dezvoltare locală a început prin culegerea informațiilor necesare despre comuna Bordușani incluzând aici:

- Date de natură geografică
- Date de natură istorică
- Date referitoare la tipurile de infrastructuri
- Date socio – economice

În urma analizării datelor s-au realizat analize SWOT pentru domeniile prioritare precum populație, agricultură, turism și infrastructură pentru a avea o imagine de ansamblu asupra situației actuale dar și conștientizarea unor obiective necesare dezvoltării.

În ceea ce privește managementul implementării strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021 – 2027 acesta va fi asigurat, în primul rând, de aparatul administrativ care are rolul principal în demararea proiectelor finanțate din surse locale, județene, guvernamentale și europene având ca principal scop realizarea obiectivelor propuse în strategie.

1.3 Metodologie

Metodologia utilizată în procesul de elaborare:

- Consultarea datelor – metodă folosită pentru a observa situația actuală a comunității în ceea ce privește aspectele istorico – geografice, populația, infrastructura și economia;
- Elaborarea analizei SWOT pe diverse domenii – metodă folosită pentru conștientizarea punctelor forte și a oportunităților dar și a punctelor slabe și a riscurilor în cadrul analizei domeniilor de interes : populație, agricultură și infrastructură;
- Prezentarea proiectelor implementate;
- Redactarea obiectivelor pentru perioada 2021 -2027 în domeniile de interes;
- Prezentarea proiectelor de interes pentru perioada 2021 – 2027;

1.4 Referințe legislative

- Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene revizuită;

- Politica de Coeziune 2021 – 2027;
- Regulamentul privind prevederile comune (CPR);
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) și Fondul de coeziune (FC);
- Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul privind Fondul social european plus (FSE +);

1.5 Scop

Principalul scop al strategiei de dezvoltare locală este acela de a documenta proiectele de dezvoltare necesare pentru comunitate. Prin intermediul acestor proiecte se urmărește îmbunătățirea calității vieții pentru locuitori prin măsuri de reabilitare, modernizare și dezvoltare a infrastructurii de toate tipurile cât și prin dezvoltarea resursei umane și a serviciilor sociale. Aceste acțiuni vor duce la o dezvoltare armonioasă a comunei Bordușani în concordanță cu tendințele naționale și europene în materie de planificare inteligentă a teritoriului și resurselor

1.6 Misiune

Misiunea strategiei de dezvoltare locală este de a cuprinde toate resursele umane, materiale și financiare disponibile la nivel local sau atrase din alte surse pentru implementarea tuturor proiectelor de dezvoltare propuse. Pentru îndeplinirea acestei misiuni, trebuie avut în vedere un proces de colaborare între autoritatea publică și comunitate, o planificare inteligentă și o capacitate de organizare și coordonare susținute.

Prin asumarea acestei misiuni se conturează o dezvoltare socio-economică durabilă și competitivă cât și o infrastructură modernă și accesibilă tuturor locuitorilor comunei Bordușani.

1.7 Obiectiv general

Obiectivul general al studiului este radiografierea situației actuale a comunei și stabilirea direcțiilor de dezvoltare și a proiectelor specifice pentru atingerea unui grad optim de satisfacție în rândul cetățenilor cu privire la dotările edilitare și situația socio-economică.

1.8 Obiective specifice

Obiectivele specifice propuse sunt :

- Înființare / reabilitare / modernizare / extindere infrastructură de utilități publice (apă, canalizare, salubritate, iluminat public, gaze);
- Dezvoltare urbanistică coerentă ;
- Protejarea mediului – folosirea energiilor alternative;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri de interes local și agricole;
- Dezvoltarea infrastructurii cultural – educaționale și a celei sanitare;
- Dezvoltarea resursei umane, formarea/reformarea profesională;
- Eficientizarea și dezvoltarea administrației publice și a relației cu cetățenii prin competențe digitale și informatizare software;
- Modernizarea/dotarea unităților de interes public cu infrastructură actualizată de internet și telecomunicații;

Capitolul II Context de dezvoltare

2.1 Context European

În cadrul bugetului pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a Uniunii Europene.

Sunt propuse cinci priorități investiționale în cadrul UE :

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și alte forme de sprijin;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE;

Politica de coeziune menține investițiile în toate regiunile, pe baza a trei categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare se bazează pe PIB-ul pe cap de locuitor, introducându-se noi criterii precum șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație și schimbări climatice pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren.

Simplificare : reguli mai scurte, mai puține și mai clare

Pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre (gestionare partajată). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Un cadru mai flexibil

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie: Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

Interreg : eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare

prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Mai multe eforturi de comunicare pentru a îmbunătăți vizibilitatea politicii de coeziune

Pentru o Europă tot mai apropiată de cetățeni, se pune mai mult accent pe necesitatea de a comunica mai bine rezultatele pozitive ale politicii de coeziune. Statele membre și regiunile au consolidat cerințele de comunicare, de exemplu în ceea ce privește organizarea de evenimente pentru inaugurarea proiectelor mari cu finanțare de la UE și dezvoltarea unor planuri de informare prin rețelele sociale.

În același timp, comunicarea pe tema proiectelor finanțate de la UE se simplifică, introducându-se un singur branding pentru toate fondurile UE, un portal unic unde apar toate finanțările disponibile pentru întreprinderi și o bază de date unică pentru proiecte gestionată de Comisie.

2.2 Context Național

Strategia de dezvoltare a României se pliază pe Strategia Uniunii, respectând cele 5 puncte de dezvoltare indicate de Comisia Europeană, respectiv: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai apropiată de cetățenii săi.

Obiectivul 1 – O Europă mai inteligentă transpus la nivel național

Cercetare și inovare

- Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de cercetare european
- Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și marketing)
- Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora

Digitalizare

- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru societatea românească
- Digitalizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport
- Soluții IT și digitizare în domeniul sănătății

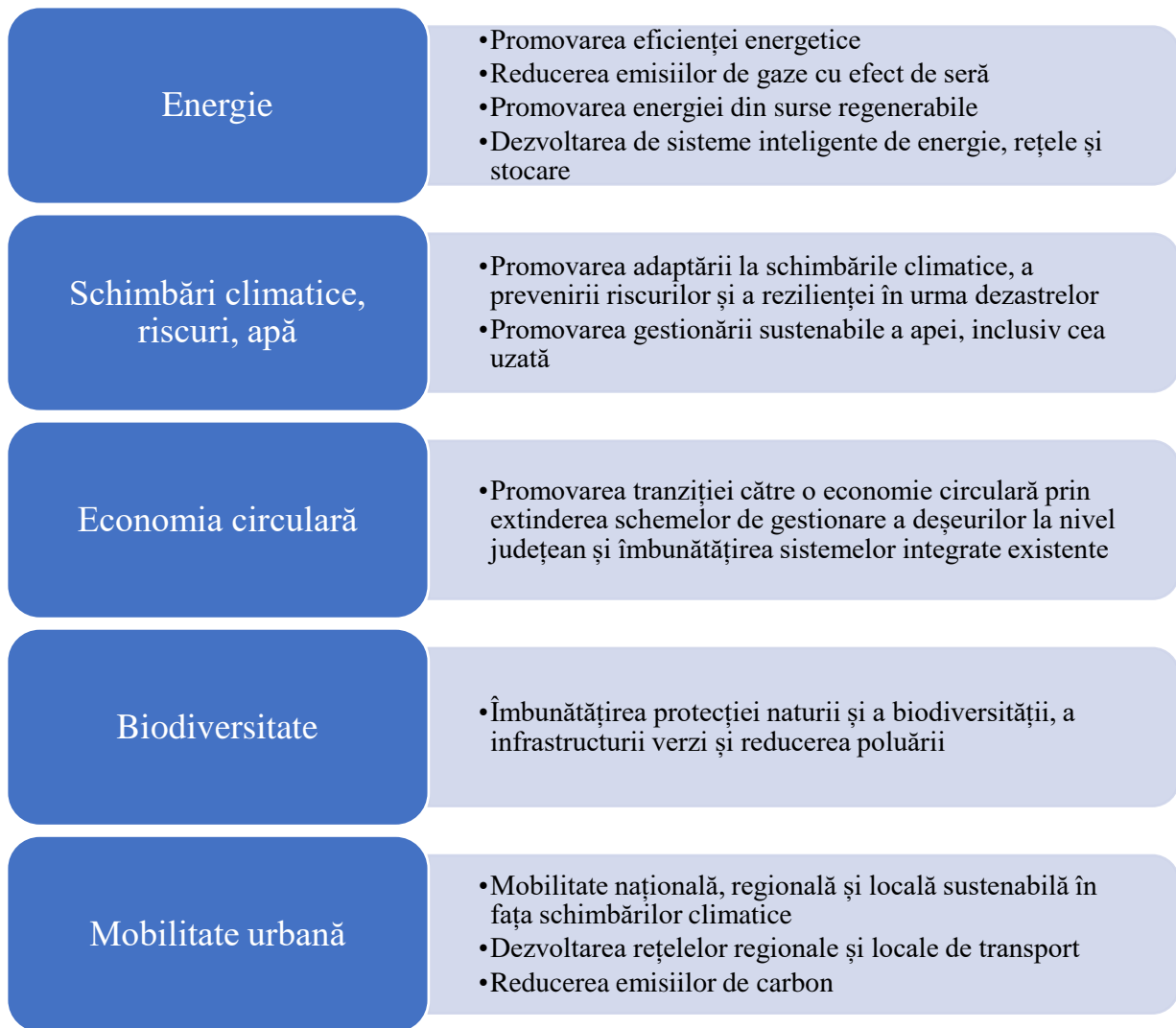
Competitivitate

- Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-upurilor cu potențial inovativ ridicat
- Consolidarea competitivității economiei românești
- Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora.

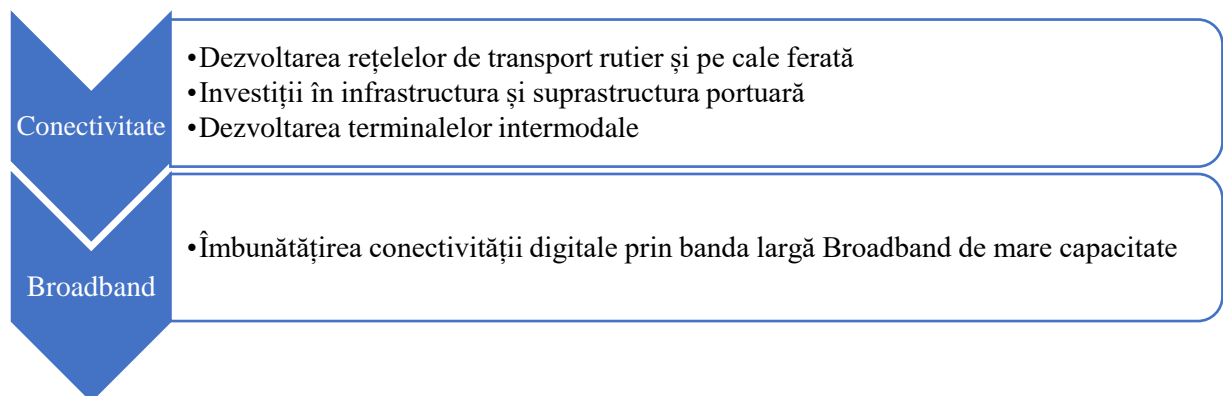
Specializare inteligentă

- Dezvoltarea competențelor profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere
- Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

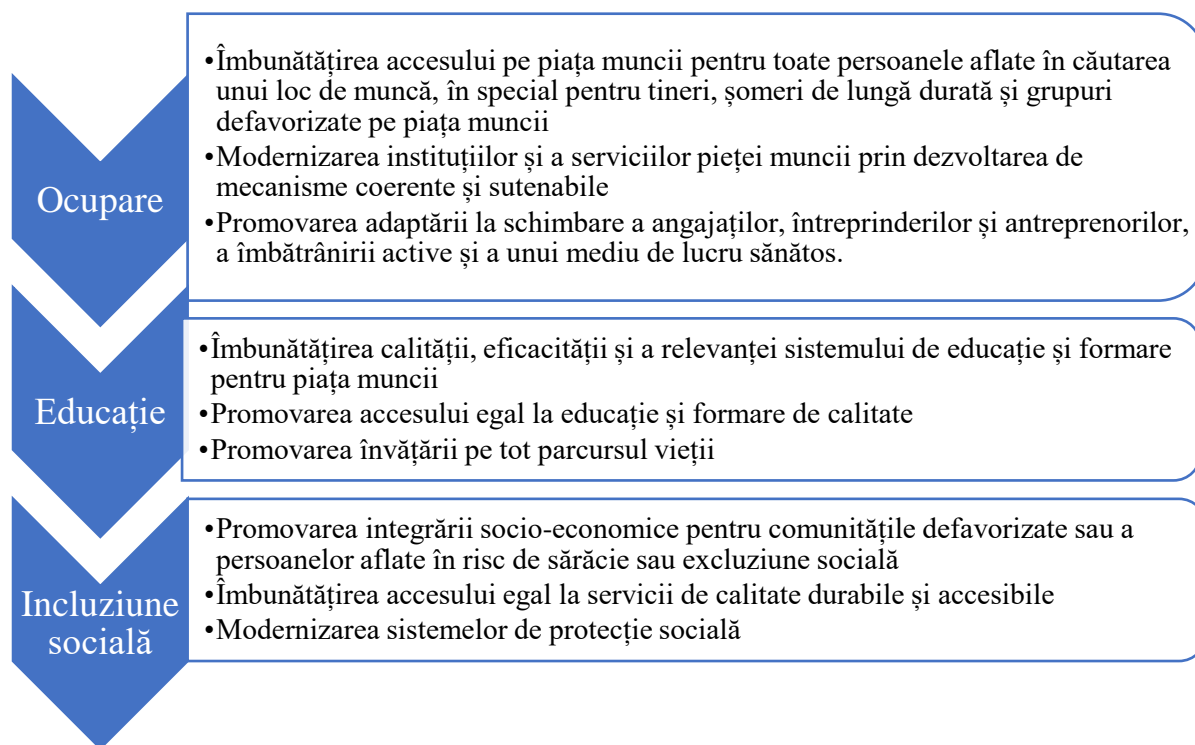
Obiectivul 2 – O Europă mai verde transpus la nivel național

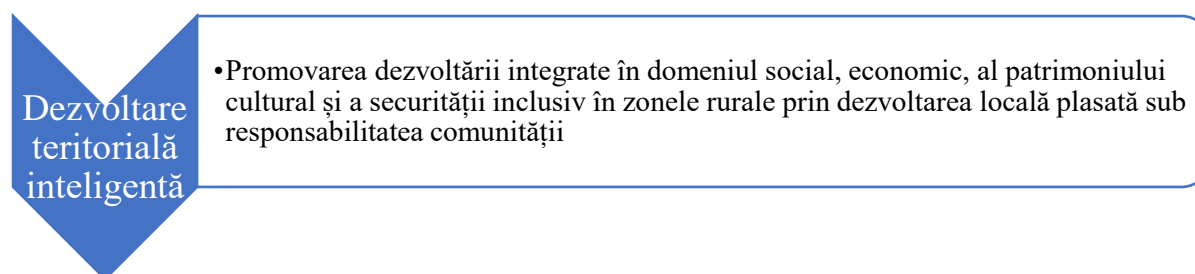
Obiectivul 3 – O Europă mai conectată transpus la nivel național

Obiectivul 4 – O Europă mai socială transpus la nivel național

Obiectivul 5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi transpus la nivel național

Pentru a putea accesa finanțările din fondurile europene, Ministerul Fondurilor Europene propune a serie de programe operaționale pentru viitorul Cadru Financiar Multianual.

Aceste programe operaționale pentru perioada 2021 – 2027 au fost consolidate în urma colaborării inter-instituționale, negocierii informale cu reprezentanții Comisiei Europene dar și prin consultarea unor parteneri socio-economici relevanți.

Programele operaționale propuse pentru perioada 2021-2027 sunt :

- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;
- Programul Operațional Transport;
- Programul Operațional Educație și Ocupare;
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
- Programul Operațional Sănătate;
- Programul Operațional Regional;
- Programul Operațional Asistență Tehnică;
- Programul Operațional Tranziție Justă;

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Viziune : creșterea competitivității societății în contextul schimbărilor tehnologice și crearea de noi oportunități de dezvoltare pentru mediul de afaceri și sistemul public.

Obiectivul general : Reducerea disparităților între România și alte state membre ale Uniunii Europene, dar și între regiunile țării.

Obiective specifice : Îmbunătățirea capacității de cercetare dezvoltare și inovare (CDI), adoptarea tehnologiilor avansate, îmbunătățirea conectivității digitale, dezvoltarea competențelor.

Priorități de investiții :

- Integrarea CDI național în sistemul european și internațional;
- Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior;
- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari;
- Crearea de infrastructura CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- Digitalizare în cultură;
- Digitalizare în educație;
- Digitalizare în administrația publică;

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

Viziune : Implementarea unei coeziuni sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și utilizarea eficientă a resurselor naturale.

Corelarea cu documentele strategice elaborate la nivel național :

- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;
- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Master Planul Județean;
- Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice;
- Directiva privind epurarea apelor uzate;
- Planul Național de Gestionare a Deșeurilor – adoptate prin HG 942/20.12.2017;
- Directiva 92/43 din 1192 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice;
- Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice, urmând a fi continuată prin elaborarea Planurilor de Management pentru Rețeaua Natura 2000;
- Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România – HG 683/2015;
- Planul de management a riscului de inundații (PMRI);
- Planul de management al secetei conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60 CE;
- Master Planul pentru protecția și refacerea zonei costiere – Directiva 2008/56/CE;
- Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru situații de urgență 2016 – 2025;

Obiectivul general : Îmbunătățirea calității vieții populației și îmbunătățirea standardelor de mediu precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene, conform obiectivului 2 O Europă mai verde. De asemenea, se urmărește atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor precum și reducerea decalajului comparativ cu celelalte state membre UE în materie de infrastructura de mediu.

Obiective specifice :

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele de stocare;
- Promovarea managementului durabil al apei;
- Promovarea tranziției către o economie circulară;
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și reducerea poluării;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;

Priorități de investiții:

- Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari
- Sisteme inteligente de energie și soluții de stocare
- Investiții privind apele și apele uzate
- Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea tranziției către economia circulară
- Conservarea biodiversității
- Îmbunătățirea monitorizării calității aerului
- Investigarea siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor
- Managementul inundațiilor și a secetei
- Combaterea eroziunii costiere
- Dezvoltarea sistemului de management al riscurilor

Programul Operațional Transport

Viziune : Extinderea infrastructurii de transport pe teritoriul României în vederea unei conectivități sporite atât pe plan intern cât și extern.

Corelarea cu documente strategice la nivel național :

- Master Planul General de Transport al României;

- Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2020-2030;
- Strategia de transport intermodal în România 2020;
- Strategia națională de siguranță rutieră;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD);
- Strategia privind Cadrul național de politică pentru dezvoltarea pieței în ceea ce privește combustibilii alternativi în sectorul transporturilor și pentru instalarea infrastructurii relevante în România;
- Planurile de Mobilitate Urbane Durabile;
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;

Obiectivul general : Sprijinirea dezvoltării infrastructurii și serviciilor de mobilitate a persoanelor și mărfurilor pentru recuperarea decalajelor dintre regiunile țării cât și față de celelate state membre ale Uniunii.

Obiective specifice :

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă la schimbările climatice, inteligentă și sigură;
- Dezvoltarea mobilității naționale, regionale și locale durabile și a mobilității transfrontaliere;
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă;

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea rețelei TEN-T;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe cale ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale prin creșterea capacității de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal;
- Creșterea gradului de utilizare a cailor navigabile și a porturilor;

- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua de transport;
- Asistența tehnică;

Programul Operațional Educație și Ocupare

Viziune : Valorificarea potențialului uman prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare pentru piața muncii și dobândirea competențelor digitale și antreprenoriale printr-un mediu stimulativ de învățare pe tot parcursul vieții. În domeniul ocupării viziunea este de a dezvolta sustenabil și bazată pe inovare socială, piața muncii din România.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Documentul programatic România Educată – viziune și strategie 2018-2030;
- Agenda pentru competențe România 2025;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027;
- Recomandările Raportului de cercetare : Previziuni și anticipări în vederea identificării și prioritizării nevoilor de dezvoltare pentru perioada 2021-2028 prin evaluarea nivelului de convergență;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;

Obiectivul general : Creerea unui sistem de educație pliabil pe piața muncii, un sistem stimulativ de învățare continuă.

Obiective specifice :

- Prevenirea abandonului școlar timpuriu;
- Îmbunătățirea infrastructurii și calității în sistemul de învățământ;
- Integrarea tinerilor pe piața muncii;
- Asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile;
- Dezvoltarea culturii antreprenoriale și sprijinirea economiei sociale;
- Dezvoltarea dialogului social și a mecanismelor de anticipare a competențelor;
- Asigurarea unui mediu de lucru sănătos și promovarea îmbătrânirii active;

Priorități de investiții :

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

- Prevenirea abandonului școlar și îmbunătățirea accesului la educație și formare pentru grupurile dezavantajate;
- Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru adaptarea la piața muncii și la procesul tehnologic;
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenoriat și economie socială;
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare continuă pentru facilitarea tranziției și a mobilității pe piața muncii;
- Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului programului;

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială

Viziune : Susținerea grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și urban prin reducerea fenomenului sărăciei și excluderii sociale.

Corelarea cu alte domente strategice la nivel național :

- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei;
- Strategia națională privind ocuparea forței de muncă;
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome;
- Strategia Națională – O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități;
- Strategia națională a locuirii;
- Strategia națională în domeniul politicii de tineret;
- Strategia națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2018-2022;
- Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024;
- Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice;

Obiectivul general : Sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vizată.

Obiective specifice :

- Îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele, în special tineri, șomeri de lungă durată și persoane inactive;
- Promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;
- Promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și antreprenorilor la schimbare;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate favorabile incluziunii;
- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă precum și îmbunătățirea capacității de inserție pe piața muncii;
- Integrarea socio-economică a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Creșterea accesului egal și în timp util la serviciile de protecție socială;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială;

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea Locală plasată sub responsabilitatea comunității;
- Protejarea dreptului la demnitate socială;
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copiii cu risc de sărăcie și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități;
- Servicii sociale și de suport pentru grupurile vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate;

Programul Operațional Sănătate

Viziune : O societate în care oamenii au acces la servicii medicale de prevenție, urgență, curative și reabilitare de calitate.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Strategia Națională de Paliativă (SNP);
- Planul Național de Cancer (PNC);
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI);

- Strategia Națională de Competitivitate (SNC);
- Strategia Națională de Incluziune Socială 2021 – 2027 (SNIC);
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD);

Obiectivul general : Îmbunătățirea accesibilității, eficacității și rezilienței sistemul de sănătate.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea eficacității serviciilor medicale de urgență;
- Creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Creșterea eficacității serviciilor de reabilitare, serviciilor de îngrijire paliativă și a celor pe termen lung;
- Dezvoltarea prin investiții a infrastructurii și serviciilor medicale;
- Creșterea gradului de utilizare a metodelor moderne și inovative de investigație, intervenție și tratament;

Priorități de investiții :

- Infrastructura spitalelor regionale și a celor cu impact teritorial major;
- Serviciile de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Serviciile de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung;
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Digitalizarea sistemului medical;
- Promovarea metodelor moderne de investigare, intervenție și tratament;

Programul Operațional Asistență Tehnică

Viziune : Creșterea capacității administrative în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Planul pentru consolidarea capacității administrative

Obiectivul general : Asigurarea utilizării și administrării eficiente a fondurilor europene prin sprijinirea programării, monitorizării, controlului, auditului și evaluării cu privire la prioritățile UE.

Priorități de investiții :

- Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+;

Programul Operațional Tranziție Justă

Viziune : Tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic prin diversificare și susținerea locurilor de muncă.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Strategia națională și strategiile regionale de specializare inteligentă;

Obiectivul general : Sprijinirea teritoriilor afectate de tranziția către neutralitatea economică și evitarea adâncirii disparităților regionale;

Obiective specifice : Sprijinirea exclusivă a activităților ce permite regiunilor și cetățenilor să abordeze impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării, inovării și digitalizării;
- Investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii zero;
- Reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă;

Programul Operațional Regional Sud Muntenia

Viziune : Dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii

Obiectivul general : Stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Obiective specifice :

- Stimularea dezvoltării inteligente și durabile bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;
- Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice;
- Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;
- Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T;
- Creșterea accesului la servicii de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții;
- Creșterea atractivității regiunii;
- Creșterea capacității administrative;

Priorități de investiții :

- Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local;
- Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local;
- Creșterea eficienței energetice bazate pe combustibili alternativi;
- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării eficienței energetice;
- Reconvertirea funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/ abandonate;
- Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente;
- Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental;
- Investiții în rețeaua de drumuri județene;
- Investiții în infrastructura pentru nivel antreprenorial și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar, inclusiv învățământ special;
- Investiții în infrastructura școlilor și centrelor de educație și formare profesională;

Având în vedere faptul că localitatea Bordușani se poziționează în zona rurală trebuie menționată **Politica Agricolă Comună (PAC)** care reunește fondurile destinate dezvoltării

agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Astfel se va crea un **Plan Național Strategic** care va susține dinamizarea rurală și agricultura prin :

- Protecția mediului;
- Asigurarea unui venit echitabil fermierilor;
- Restabilirea echilibrului de putere în lanțul alimentar;
- Combaterea schimbărilor climatice;
- Reînnoirea generațională;
- Dezvoltarea zonelor rurale;

2.3 Contextul regiunii de dezvoltare

Comuna Bordeni face parte din județul Ialomița care este încadrat în regiunea de dezvoltare numită Sud-Muntenia.

Regiunea Sud-Muntenia este amplasată în partea de sud a României, având ca și vecini la nord Regiunea Centru, la est, Regiunea Sud-Est, la vest, Regiunea Sud-Vest, iar la sud Bulgaria.

Suprafața regiunii este de 34.3453 km², reprezentând 14,5% din teritoriul țării.

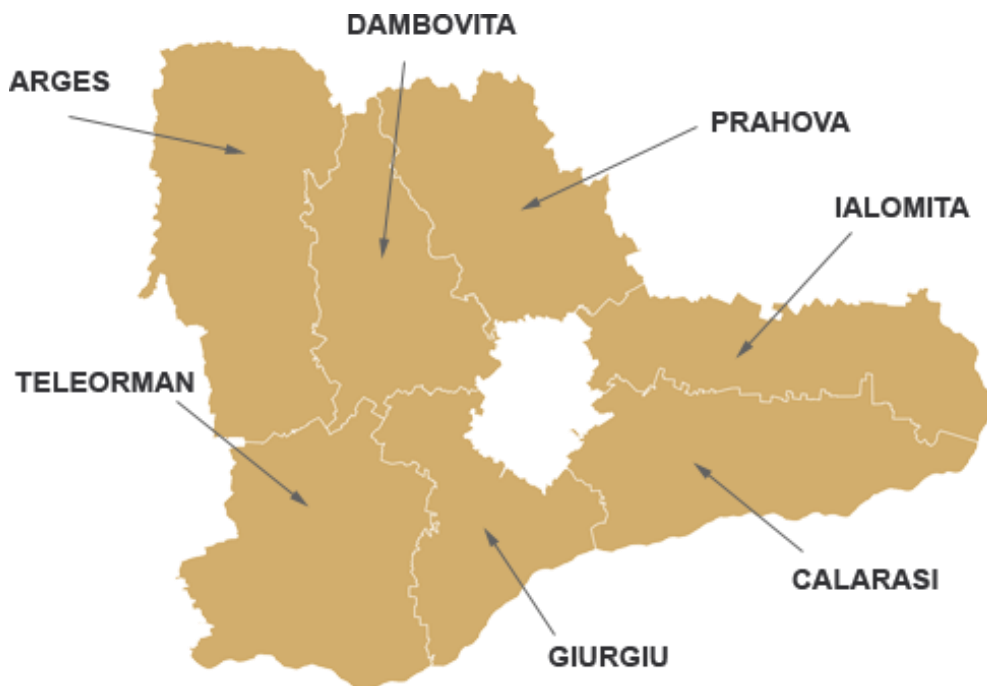

Fig.1 Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia (Sursa: www.fonduristructurale.ro)

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate.

Relieful variat al regiunii a contribuit la structurarea activității economice, astfel încât ponderea foarte mare a suprafeței de câmpie din sudul regiunii a favorizat practicarea agriculturii, fapt ce a dus la specializarea județelor Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman în acest domeniu. În județele din nordul regiunii (Argeș, Dâmbovița, Prahova) unde predomină relieful mai înalt au ca specific predominant activitățile industriale.

Ca și principale provocări cu care se confruntă regiunea Sud Muntenia se pot menționa:

- Gradul mare de polarizare al capitalei București care inhibă dezvoltarea rețelei de localități din regiune;
- Accesibilitatea scăzută a unor zone ce a determinat scăderea atractivității;
- Restructurarea marilor întreprinderi și delocalizarea firmelor din industria grea;

- Existența unui capital uman îmbătrânit cu un procentaj scăzut al educației superioare și competențelor digitale;

Cu toate progresele înregistrate în regiune până acum, Sud-Muntenia rămâne o regiune care se încadrează în categoria celor mai puțin dezvoltate, conform clasificărilor Uniunii Europene, având un PIB de 24,60% din media UE de 28.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, asociațiile de dezvoltare regionale coordonează Programele Operaționale Regionale. Pentru perioada 2021-2027, obiectivul general al regiunii Sud Muntenia este de a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor prin stimularea creșterii economice durabile și echilibrate .

Printre principalele direcții de dezvoltare pe care Regiunea Sud Muntenia le are în vedere se regăsesc :

- **Creșterea capacității de cercetare și inovare a economiei pentru creșterea competitivității regiunii**

Intervențiile vor fi focusate pe specializarea inteligentă, prin sprijinirea capacității CDI a firmelor, a transferului tehnologic și adoptarea tehnologiilor avansate, continuarea sprijinirii ecosistemului antreprenorial de inovare, proiecte de inovare de produs, serviciu, proces.

Totodată, vor fi prioritare dezvoltarea competențelor actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială, pentru asigurarea continuității eforturilor regionale de construire a unui ecosistem de inovare matur.

- **Creșterea gradului de adoptare a digitalizării de către administrația publică**

România se află pe locul 27 din 28 în ceea ce privește gradul de competitivitate digitală, iar în ceea ce privește serviciile publice digitale pe ultimul loc. Operațiunile se vor concentra pe digitalizarea serviciilor publice la nivel local precum și securitate cibernetică.

- **Creșterea eficienței energetice, a mobilității și îmbunătățirea protecției mediului**

Sunt vizate măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile rezidențiale și cele publice, de consolidare și utilizarea resurselor alternative de energie precum și o mobilitate îmbunătățită cu cât mai puține emisii.

- **Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T**

În ceea ce privește densitatea drumurilor, ca indicator de măsurare a accesibilității zonelor, județele Călărași și Ialomița au cele mai reduse valori ale densității.

Sunt vizate investițiile în infrastructura rutieră de transport județean ceea ce va crește gradul de mobilitate a mărfurilor și persoanelor și vor reduce costurile și timpul de deplasare.

- **Dezvoltarea infrastructurii de educație și incluziune socială**

Un număr important de școli din mediul rural necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice și IT. Procentul de participare al copiilor la școlarizare este de 89%, sub media europeană de 94% ceea ce semnalează probleme la accesul și calitatea serviciilor educaționale.

În ceea ce privește învățământul terțiar, regiunea Sud Muntenia ocupă ultimul loc la ponderea absolvenților cu studii superioare (9,9%) situându-se multe sub media națională (26,3%).

2.4 Scurtă prezentare a județului

Județul Ialomița se află poziționat în partea de sud-est a țării, în Câmpia Bărăganului, diviziune estică a Câmpiei Române, pe cursul inferior al râului Ialomița, la intersecția unor vechi rute comerciale care legau capitala țării de Moldova și Marea Neagră.

Suprafața județului este de 4453 km², din care 3736 km² suprafață agricolă, 258 km² suprafață cu vegetație forestieră, 389 km² terenuri cu altă destinație și 69 km² terenuri neproductive.

Forma de relief predominantă este câmpia, alături de lunca Dunării și lunca Ialomiței.

Clima județului este de tip continental, caracterizată prin amplitudine termică anuală mare și prin cantități reduse de precipitații. În ultimii ani se observă cât mai pregnant fenomenul de secetă prelungită.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de fluviul Dunărea, râurile Ialomița și Prahova, lacurile și limanurile fluviatile.

Solurile județului Ialomița sunt clasate :

- Cernoziomuri – 193000 ha;

- Cambice – 25000 ha;
- Brun roscate -1000 ha;
- Aluviale 36000 ha;
- Sărăturate – 800 ha;

Resursele subsolului județului Ialomița sunt reprezentate de :

- petrol și gaze naturale în perimetrul Urziceni-Colilia-Grindu ;
- loessul cu o textură foarte fină - Urziceni, Țândărei, Slobozia, Manasia ;
- nisipul, în zona Hagieni și albia râurilor ;
- nămolul terapeutic sapropelic la Amara și Fundata.
- izvoare sulfuroase la Ciulnița , Perieți, Amara, Valea Ciorii.
- izvoare termale - Giurgeni, Amara.

Vegetația județului Ialomița are caracter de stepă pe 65% din suprafața sa, întâlnindu-se următoarele tipuri :

- de stepă primară la Cocora, Sălcioara, Movila, formată din graminee lipsite de valoare furajeră;
- de silvostepă, în sud-vestul județului, cu păduri mari la Groasa, Odaia Călugărului, Sinești, Deleanca, Morăreanca, unde se înregistrează arborele de stejar pufos și brumăriu, cer, gârniță, salcâm ;
- de stepă, cu arbori și arboret de pădure, regăsiți în pădurile de la Redea (com. Ion Roată), Cornatele (com. Cosâmbești), Beslești - Popești (com. Sudiți), Ciunga (com. Movila) și care cuprind frasinul, părul și mărul pădureț, ulmul, jugastrul, păducelul, porumbarul, lemnul câinesc, măceșul, cornul, sângerul.
- de luncă : stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar în Lunca Ialomiței (Bărcănești, Speteni, Alexeni, Slobozia, Bueasca, Andrășești) și în Lunca Dunării (Bordușani, Săltava, Balaban) ;
- lacustră - orzoaica de baltă, brădișul, lintița, coada calului, limba broaștei, săgeata apei, cucuta de apă, piciorul cocorului ;
- alte tipuri : urzica, troscot, pălămida, mohor, mușețel, coada șoricelului, păpădie, ceapa ciorii, ghiocel, brebenel, etc.

Fauna existentă în județul Ialomița se poate clasifica astfel :

- animale de stepă și de pădure : popândăul, hârciog, orbete, șoarecele de câmp, dihor de stepă, iepure de câmp, prepeliță, potârniche, șoarecele de câmp, nevăstuica, căpriorul, mistrețul, vulpea, șoarecele de pădure, viezurele, iar dintre reptile menționăm: șarpele rău, șopârla de stepă, șopârla de câmp.
- S-au mai semnalat : bizamul, câinele enot, vrabia spaniolă. Până în 1940 (în vestul județului) și 1967 (în estul său) a existat dropia, azi dispărută.
- păsări, cele mai numeroase fiind : prigoria, fluierarul, dumbrăveanca, ciocârlia, cioara, vrabia, graurul, turturica, guguștiucul, fazanul colorizat, prepelița, potârnichea, vrabia, sitarul, lișița, rața sălbatică, șoimul dunărean, etc.
- ihtiofauna este alcătuită din : bibanul, plătică, crap, caracudă, babușcă, știucă, somn, nisetru, morun, etc.

O parte importantă din fauna județului Ialomița este de valoare și interes cinegetic, constituind o resursă pentru dezvoltare locală durabilă.

Ariile protejate sau puse sub regim provizoriu de ocrotire specială avifaunistică

- Aria Lacului Fundata cu o suprafață de 391 ha ;
- Aria lacului Amara cu o suprafață de 162 ha ;
- Aria lacului natural Strachina având o suprafață totală de 1000 ha ;
- Aria lacurilor naturale: Bentu Mic (19,87 ha), Bentu Mic Cotoi (18,30 ha) și Bentu Mare (92,33 ha).
- A fost instituit un regim de ocrotire specială și pentru situl arheologic Popina Bordușani - 1,62 ha, care conservă resturi de cultură materială și spirituală geto-dacică, pe o grosime de 12 m.
- Pădurea de Stejari Seculari - Canton Hățiș”, amplasată în localitatea Stelnica, care are o suprafață de 6,4 ha și unde aproape 90% din arbori sunt din specia Stejarul brumăriu cu vârsta de circa 300 de ani.

Industria județului Ialomița are ca principale ramuri: producerea îngrășămintelor chimice, a zahărului, a uleiurilor comestibile, preparatelor din carne și a conservelor de legume, fructe și carne, laptelui și produselor lactate, pâine și produse de panificație, în industria confecțiilor, tricotajelor și materialelor de construcții, producerea de aparate electronice, mobilă și prelucrarea lemnului, producerea alcoolului și a băuturilor alcoolice, lacuri și vopseluri, producție tipografică, etc.

Agricultura în județul Ialomița este reprezentată de un sector preponderent privat care deține, peste 331.000 ha, adică 95% din suprafața agricolă a județului. Județul oferă posibilitatea practicării agriculturii de mare randament datorită amplasării acestuia într-o zonă agricolă cu potențial agropedoclimatic și de fertiliate maxim, tradiției agrare a zonei, care a acceptat însă și a aplicat permanent noutățile tehnice, tehnologice și organizatorice promovate în Europa și în lume.

Serviciile prestate în județul Ialomița au crescut ca pondere, s-au diversificat ca domenii și au atras forță de muncă disponibilă. Principalele servicii aferente consumatorilor se referă la: hoteluri și restaurante, transporturi, intermediari financiare, închirieri de bunuri mobile și imobile, asistență medicală, servicii informatice, servicii personale sau pentru întreprinderi, activități recreative, etc.

Sfera serviciilor publice este asigurată în județul Ialomița de societăți comerciale și companii / societăți naționale care prestează servicii de interes general.

Capitolul III Prezentarea generală a unității administrativ-teritoriale

3.1 Scurt istoric al comunei

Teritoriul comunei Bordușani a fost locuit încă din cele mai vechi timpuri, lucru atestat de descoperirile arheologice făcute aici. Recuperările arheologice indentificate datează din perioada geto-dacică până în prezent. Aproximarea de o sursă de apă, poziționarea pe traiectoria rutelor comerciale dar și prezența terenului agricol însemnat a favorizat locuirea permanentă a acestui areal.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna Bordușani făcea parte din plasa Ialomița – Baltă și avea în componență satele Bordușanii Mari, Bordușanii Mici și Lăteni dar și 2 cătune Grindu-Pietriș și Movila-Cabălul, cu o populație totală de 1057 locuitori. În această perioadă, în comună funcționau 2 școli mixte și 2 biserici.

Tot pe teritoriul actual al comunei era înființată la acea vreme comuna Cegani, formată din satele Cegani și Pârțani cu un total de 1200 locuitori.

În anul 1925, comuna Bordușani este menționată în plasa Fetești cu 1902 locuitori, toți fiind comasați într-un singur sat – Bordușani. Comuna Cegani a trecut prin același procedeu de comasare a satelor, fiind identificată cu 1525 locuitori într-un singur sat – Cegani.

În anul 1950, atât comuna Bordușani cât și Cegani au fost incluse în raionul Fetești din regiunea Ialomița, iar din 1952 în regiunea București. Ulterior, comuna Cegani a fost deființată și inclusă în comuna Bordușani, din 1968 comuna fiind parte a județului Ialomița.

3.2 Localizare și structură administrativă

Comuna Bordușani este poziționată în zona de sud-est a județului Ialomița, pe malul stâng al Dunării, în apropierea municipiului Fetești. Comuna este străbătută de brațul Borcea, pe al cărui mal stâng se află cele două sate componente.

Suprafața comunei este de aproximativ 222 km² fiind învecinată cu următoarele comune:

- Comuna Făcăeni – la Nord
- Comuna Stelnică – la Sud
- Comuna Movila și orașul Fetești – la Vest

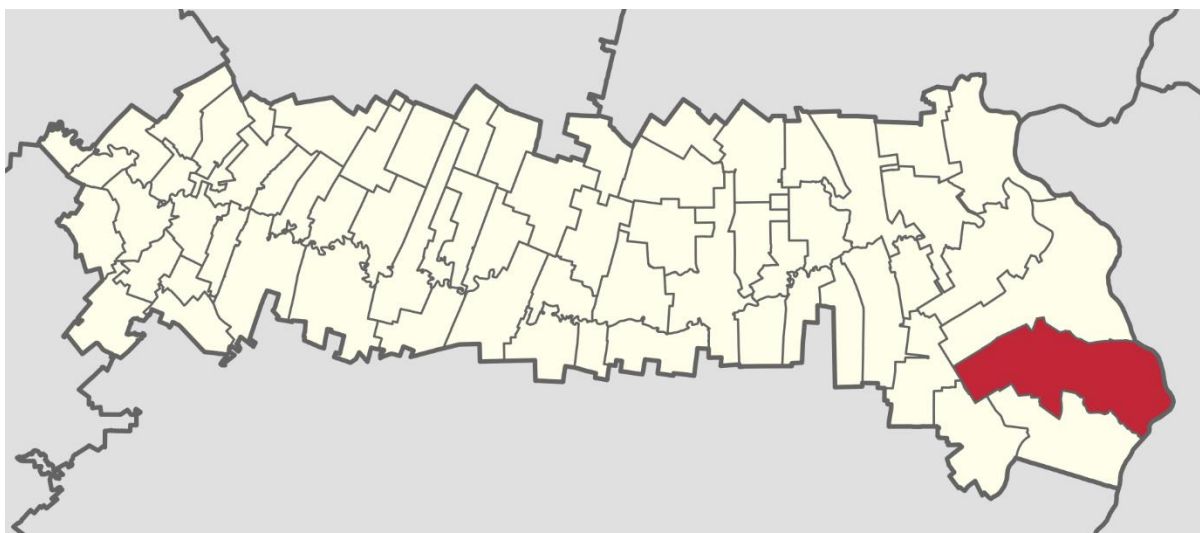

Fig. 2 Localizarea Comunei Bordsuani la nivelul județului Ialomița (sursa: www.wikipedia.com)

Din punct de vedere al structurii administrative comuna are în componența sa următoarele sate:

- Bordsuani
- Cegani

Fig. 3 Imagine satelitară a Comunei Bordsuani (Sursa: Google Earth)

3.3 Caracteristici fizico-geografice

Relieful este predominant de câmpie și luncă, format de-a lungul timpului prin sedimentarea cursurilor de apă care au tranzitat zona. Ca și zonă majoră de relief, comuna Bordușani face parte din Câmpia Bărăganului. Caracteristicile geomorfologice ale Câmpiei Bărăganului indică a câmpie tipică tabulară, având cele mai bine dezvoltate câmpuri din toată Câmpia Română cu interfluvii largi dar fragmentate cu origini de foste limane fluviatile, cu înclinări orientate pe direcția est-sud-est ce îi conferă câmpiei un aspect ușor ondulat

Din punct de vedere geomorfologic, comuna Bordușani este amplasată în zona de luncă a Dunării. Malul stâng al brațului Borcea este caracterizat printr-o zonă de luncă externă care se prelungește spre o terasă joasă.

Terasa inferioară a Dunării apare la nord de satul Cegani, mărindu-și treptat lățimea spre nord. În această zonă apar martori de eroziune și dune consolidate.

Din punct de vedere hidrografic, comuna Bordușani este străbătută de fluviul Dunărea care constituie limita estică pe 8 km. Panta redusă a albiei a favorizat formarea unei lunci ample și două brațe curgătoare care au sedimentat atât în interiorul acestora cât și în exterior.

Clima este de tipul temperat continental cu dispunere pe patru anotimpuri, caracterizat prin veri secetoase și ierni reci. Cantitatea de precipitații este sub 500mm/an. De menționat este faptul că volumul mare de apă al fluviului Dunărea ameliorează temperaturile în anumite perioade favorizând formarea unor microclimate.

Temperatura minimă absolută a fost de -27 grade Celsius în luna ianuarie 1980 iar maxima de +42 grade Celsius atinsă în iulie 2000. Număru mediu al zilelor cu ninsoare este de 25-30 iar al stratului de zăpadă de 35-60 zile cu grosimi medii de cca 5cm.

Ceața reprezintă un fenomen caracteristic al zonei și se manifestă preponderent în intervalul noiembrie-martie.

În timpul verii pătrund frecvent mase de aer cald și uscat de origine mediteraneeană provocând temperaturi de până la 36-37 grade Celsius.

3.4 Factorii de risc natural și ariile protejate

Având în vedere dispunerea comunei Bordușani în zona Bărăganului și de-a lungul fluviului Dunărea se pot identifica următorii factori de risc :

- Inundațiile – apar atunci când cantitățile de precipitații sunt însemnate atât în amonte cât și în aval determinând ieșirea râurilor din matcă. Lucrările de întreținere și modernizare a digurilor sau protecțiilor împotriva inundațiilor trebuie realizate periodic
- Fenomenul deșertificării - fiind combinați o serie de factori precum cantitatea insuficientă de precipitații care nu asigură necesarul de apă în sol și prezența aproape permanentă a vântului care tasează, erodează și usucă solul, deșertificarea devine o amenințare în această zonă

Pe teritoriul comunei Bordușani, aria protejată reprezentativă este Brațul Borcea pe o suprafață de 13 095 hectare.

Această zonă face partea din rețeaua Natura 2000 care reprezintă a rețea de arii naturale protejate desemnate de către Comisia Europeană la propunerea fiecărei țări membre. Siturile Natura 2000 reprezintă zone naturale în care se protejează specii și mediul lor de viață, importante la nivel european.

Toate acestea depind de existența oamenilor și de modul de viață tradițional. Sunt permise acitivități recreative și educative, construirea de infrastructură turistică, activități umane de dezvoltare durabilă.

3.5 Geologie și condiții geotehnice

Din punct de vedere tectonic, Câmpia Română, unde se află și comuna Bordușani face parte din Platforma Moesică. Soclul platformei este de origine hercinică, iar sedimentele superioare sunt de origine carpatică. Sedimentele datează din mezozoic și pleistocen iar în luncă din holocen. La suprafață se întâlnește o cuvertură de loess, cu grosimi de până la 40m și pe alocuri dune de nisip.

Depozitele de pe teritoriul comunei Bordușani provin din Pleistocen superior în partea de nord corespunzătoare câmpului, respectiv Holocen superior în luncă și pe terasa joasă a Ialomiței.

Cuaternarul începe în partea bazală cu depozite din Pleistocenul inferior reprezentate printr-un complex de pietrișuri cu nisip și elemente de bolovăniș cu unele intercalații argiloase sau argilo-nisipoase marnoase.

Pleistocenul superior este constituit din depozite loessoide alcătuite din prafuri nisipoase și argiloase. Holocenul superior este reprezentat de depozitele loessoide care acoperă terasa joasă și lunca. Depozitele aluvionare ale luncii sunt alcătuite la baă din pietrișuri și nisipuri iar partea superioară este alcătuită din nisipuri argiloase , argile nisipoase și mături.

3.6 Vegetația și fauna

Vegetația și fauna sunt specifice zonei de stepă și silvostepă, incluzând lunca.

- Vegetația de silvostepă unde se înregistrează arborele de stejar pufos și brumăriu, cer, gârniță, salcâm;
- Vegetația de luncă : stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar;

Din punct de vedere ornitologic, zona adăpostește populații de păsări permanente dar și migratoare fiind considerată zonă de hrănire și odihnă pentru specii rare și foarte rare.

Specii reprezentative : Barza neagră, rața cârâitoare, greușelul de zăvoi, gheonoaia neagră, cormoranul mic, țigănușul, lopătarul, pasărea ogorului, eretele de stuf, șoarecele de câmp, șarpele rău.

3.7 Echiparea tehnică a comunei

Se va prezenta situația actuală a infrastructurii edilitare din comuna Bordușani.

3.7.1 Alimentarea cu apă potabilă

Comuna Bordușani dispune de rețea de alimentare cu apă pe o lungime de aproximativ 26,3 km. În ceea ce privește numărul de gospodării racordate situația se prezintă în felul următor :

- Satul Bordușani – 1213 gospodării racordate;
- Satul Cegani – 487 gospodării racordate;

3.7.2 Alimentarea cu energie electrică

Comuna Bordușani este conectată la sistemul energetic național prin rețeaua de energie electrică. Pe raza comunei nu există parcuri eoliene, parcuri fotovoltaice sau alte surse de producere a energiei electrice din surse alternative.

3.7.3 Rețeaua de iluminat public

Rețeaua de iluminat public este prezentă pe toate străzile comunei având o lungime de aproximativ 35km

Lămpile predominante sunt cele care folosesc tehnologia LED și numără 617 bucăți.

3.7.4 Rețeau de canalizare

În prezent, comuna Bordușani dispune de rețea de canalizare pe o lungime de 17km fiind în curs de extindere și de racordare a gospodăriilor. Există și o stație de epurare a apelor uzate care elimină apa în brațul Borcea.

3.7.5 Rețeaua de drumuri locale

Rețeaua de străzi din comuna însumează 35km fiind împărțite astfel :

- 8,2 km străzi asfaltate
- 18km străzi pietruite – sat Bordușani
- 8,8km străzi pietruite – sat Cegani

Capitolul IV – Situația socio economică

4.1 Populația și resursele umane

Populația reprezintă cea mai importantă componentă a sistemului socio-economic. Din punct de vedere demografic, comuna Bordușani trebuie analizată prin prisma următoarelor aspecte :

- Evoluția numărului de locuitori într-un anumit interval de timp;
- Sporul natural (natalitatea și mortalitatea);
- Structura populației pe grupe de vârste și sexe;
- Mobilitatea populației (sosiri și plecări);
- Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții;

Pentru o analiză clară a unui sistem teritorial este necesară analizarea populației prin prisma evoluției acesteia în timp, a structurii acesteia cât și din punct de vedere etnic și confesional. De-a lungul timpului, populația a fost influențată de factorii naturali precum relieful, hidrografia, resursele dar și de factori politico economici precum bunăstarea economică sau politici care au stimulat natalitatea.

Variațiile ce se întâlnesc în evoluția numărului populației sunt determinate de sporul natural al acesteia, de mobilitate, fertilitate, etc.

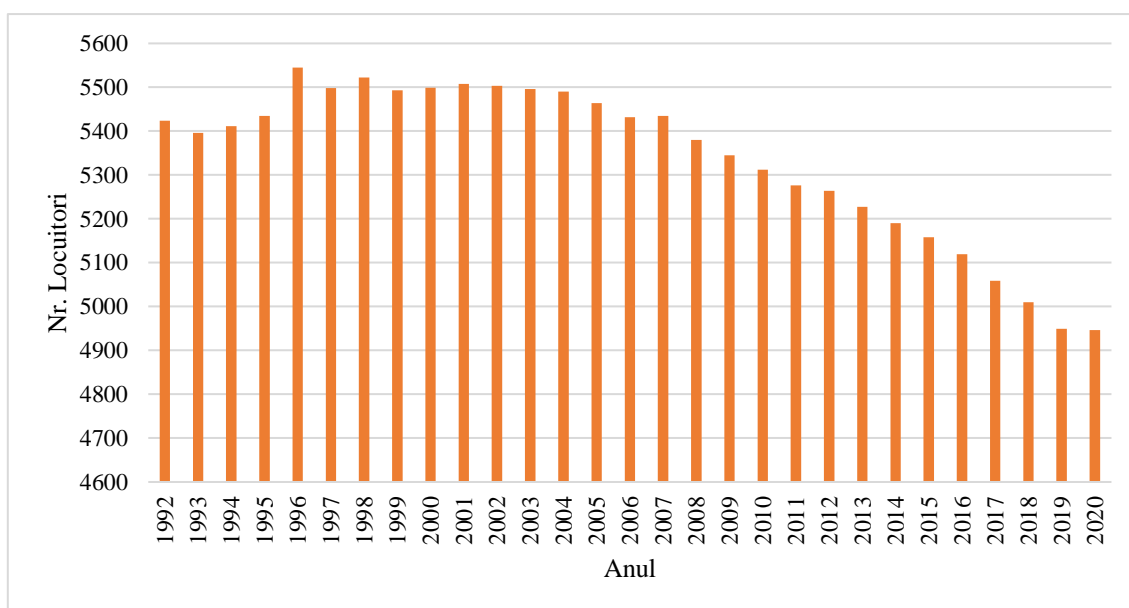

Fig. 4 Evoluția numărului de locuitori în perioada 1992 – 2020 din Comuna Bordușani (Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

După cum se poate observa în tabelul de mai sus, în perioada 1992 – 1996 , numărul de locuitori marchează o creștere de aproximativ 121 locuitori pe fondul natalității crescute din acea perioadă. Ulterior, numărul total al populației prezintă valori oscilante marcând scăderi și creșteri conform graficului. Începând cu anul 2008 se poate observa traiectoria accentuată de scădere a numărului populației fiind alimentată de valorile scăzute ale natalității, creșterea mortalității dar și datorită migrației dinspre rural spre urban.

4.1.1 Bilanțul natural al populației în comuna Bordușani

Bilanțul natural reprezintă evoluția nașterilor și a deceselor într-o anumită perioadă de timp, astfel încât dacă numărul nașterilor este mai mare decât cel al deceselor, populația va fi în creștere, iar dacă numărul deceselor va fi mai mare decât cel al nașterilor atunci numărul populației va scădea. La nivelul țării, raportul dintre natalitate și mortalitate este defavorabil natalității. Intrarea României în procesul de tranziție demografică caracterizat prin niveluri scăzute ale natalității și mortalității a avut loc mai târziu comparativ cu țările occidentale. Acest decalaj se datorează dezvoltării întârziate din punct de vedere economic, social și politic.

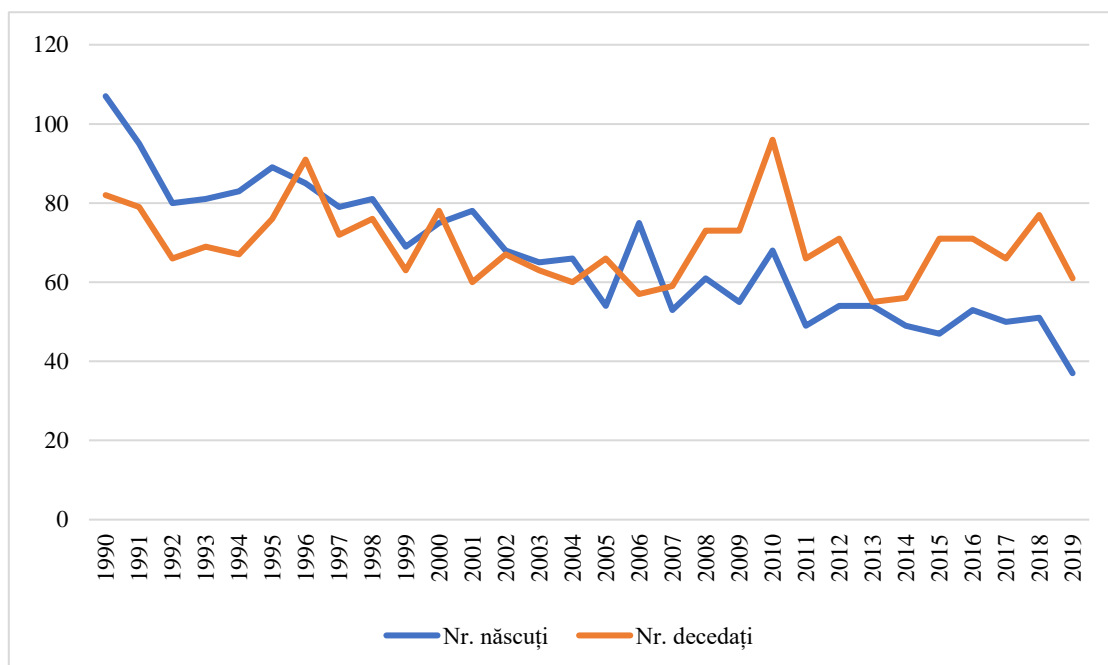

Fig. 5 Evoluția numărului de născuți și decedați în perioada 1990 – 2019 din Comuna Bordușani (Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Conform graficului prezentat mai sus natalitatea prezintă valori oscilante pe tot parcursul perioadei analizate având o tendință generală de scădere. Printre principalele cauze ale scăderii natalității se numără :

- Apariția metodelor contraceptive;
- Planningul familial;
- Creșterea gradului de informare și educație al populației;
- Creșterea vârstei de căsătorie;

Numărul maxim de născuți se înregistrează în anul 1992 de unde începe să scadă înregistrând minimul în anul 2019.

Pe de altă parte, mortalitatea rămâne inferioară natalității până în anul 2007 când numărul persoanelor decedate îl depășește pe cel al persoanelor născute. Printre principalele cauze ale mortalității se numără :

- Afecțiunile persoanelor din comună;
- Îngrijirea necorespunzătoare a afecțiunilor;
- Stilul de viață nesănătos;
- Accidentele;

Analiza separată a natalității sau a mortalității nu oferă posibilitatea înțelegerii în toată complexitatea sa a procesului privind mișcarea naturală a populației. Acest lucru este posibil confruntând cele două fenomene demografice prin sistemul sporului natural care reprezintă diferența dintre natalitate și mortalitate.

În funcție de raportul dintre nașteri și decese bilanțul natural poate fi :

- Pozitiv - când nașterile depășesc decesele;
- Negativ - când decesele sunt mai numeroase decât nașterile;
- Nul - când numărul de nașteri este egal cu numărul de decese;

Prin intermediul graficului de mai jos se prezintă situația sporului natural din comuna Bordușani.

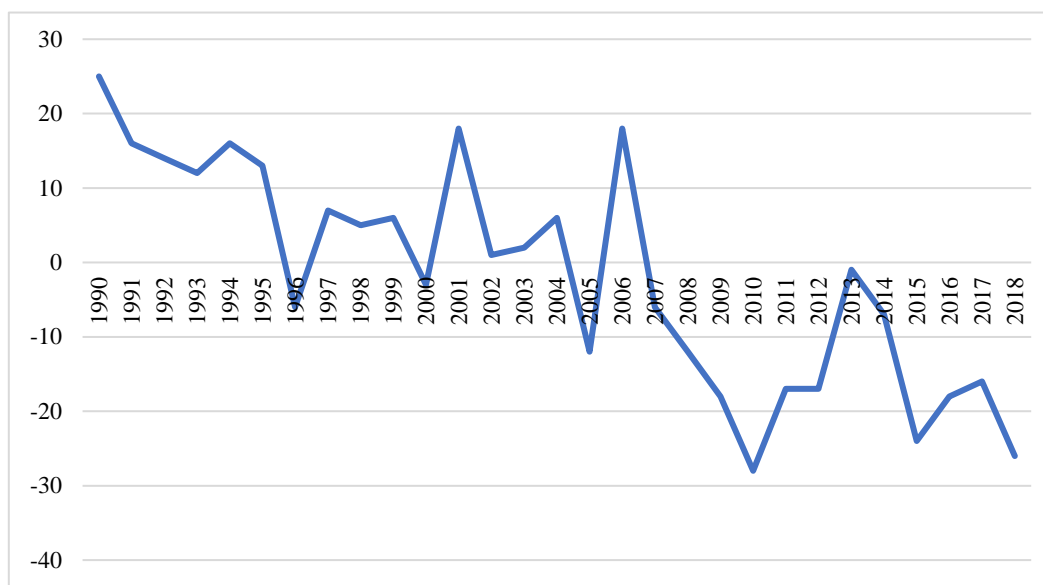

Fig. 6 Sporul natural în perioada 1990 – 2018 din Comuna Bordenani (Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Conform graficului reprezentat mai sus, sporul natural este în perioada 1990 – 1995 pe fondul nașterilor din acea perioadă care depășea numărul deceselor, urmată de o perioadă cu oscilații în care sporul este atât pozitiv (1997, 1998, 1999, 2001, 2002, 2003, 2004 și 2006) dar și negativ (1996, 2000 și 2005).

Începând cu anul 2007 sporul natural devine negativ pe toată perioada lui. Acest lucru se explică prin numărul tot mai redus de nașteri din comună și prin numărul mai mare de decese, astfel că se disting două probleme majore în ceea ce privește situația demografică:

1. Scăderea numărului de locuitori – numărul celor născuți în comună nu suplinește numărul celor decedați ceea ce duce la o scădere constantă a numărului de locuitori.
2. Schimbul generațional – datorită faptului că se nasc din ce în ce mai puțini copii, aceștia nu pot suplini generațiile adulte, acest lucru ducând la dezechilibre și la o populație îmbătrânită demografic.

4.1.2 Structura populației pe grupe de vârste și sexe

Piramida populației reprezintă distribuția populației în funcție de sex și în funcție de grupele de vârstă pentru o comunitate.

Vârsta și sexul reprezintă elemente esențiale de diferențiere a populațiilor în cadrul analizei demografice, economice sau sociale. Astfel, elemente precum natalitate, mortalitatea sau fertilitatea prezintă oscilații în funcție de vârstă populației, sexul, rata de activitate și gradul de ocupare a populației. Studiul structurii pe grupe de vârste și sexe facilitează evaluarea potențialului demografic al arealului analizat.

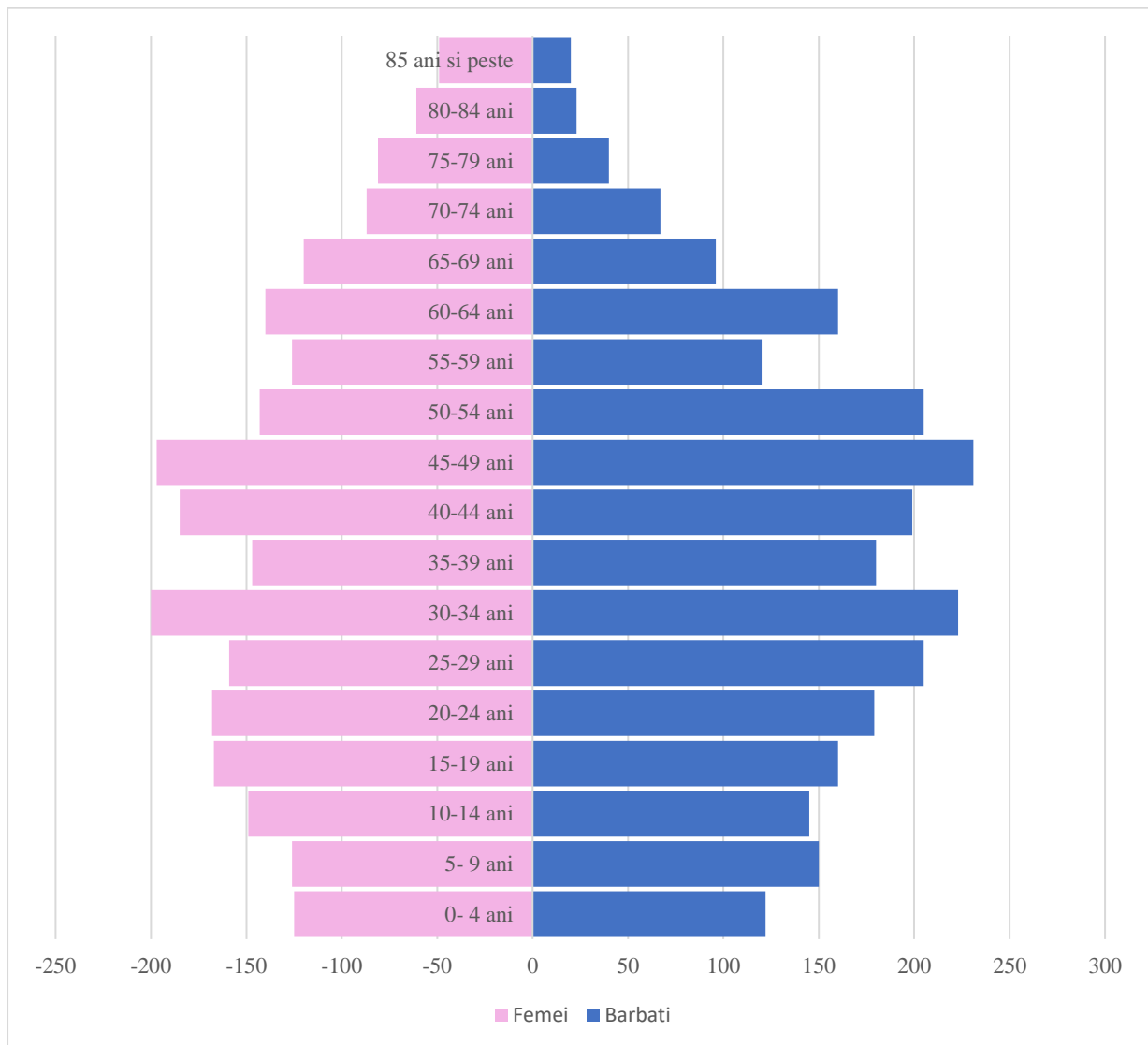

Fig. 7 Piramida vârstelor - structura pe grupe de vârstă și sex în anul 2019 din Comuna Bordușani (Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Analizând figura de mai sus se poate observa că vârful piramidei este puțin numeros și reprezintă categoriile de peste 65 ani. O comunitate în care vârful piramidei nu este mai

numeros decât celelalte categorii reprezintă o comunitate tânără, în care categoriile tinere sunt dominante.

Mijlocul piramidei este reprezentat de populația adultă care este activă din punct de vedere profesional. Se poate observa faptul că cele mai numeroase categorii sunt cele de 45-49 ani datorită politicilor pronataliste din acea perioadă dar și grupa 30-34 ani.

Baza piramidei o reprezintă populația tânără care ar trebui să suplinească categoriile de vârstă înaintate însă, după cum se prezintă pe grafic, comuna Bordușani tinde să întâmpine probleme în ceea ce privește schimbul generațional deoarece natalitatea devine din ce în ce mai scăzută în vreme ce procentul de persoane vârstnice crește exponențial.

Referitor la speranța de viață la naștere, aceasta are o tendință generală de creștere pe fondul îmbunătățirii nivelului de trai. Cazurile de îmbolnăviri ce alimentează nivelul mortalității este mai frecvent în cazul populației masculine și mai redus în cazul femeilor. Ca exemplu, populația 65-69 de ani de sex masculin este vizibil mai redusă decât populația de sex feminin, iar pentru grupele următoare fenomenul se amplifică.

Acest lucru se datorează condițiilor mai grele de muncă pe care le-au îndurat bărbații de-a lungul timpului cât și rezistenței genetice dovedite a femeilor .

Se poate afirma că scăderea în sine a numărului populației nu reprezintă un factor îngrijorător ci faptul că, concomitent cu această evoluție se dezvoltă o modificare abruptă a structurii pe vârste datorate procesului de îmbătrânire demografică.

Printre principalele cauze ale acestei tendințe evolutive se numără nivelul mai scăzut al fertilității prin care generațiile sunt înlocuite doar parțial cumulat cu migrația atât internă cât și externă din rândul tinerilor. Aceștia migrează în special spre centrele universitare unde își desfășoară studiile .

4.1.3 Mobilitatea populației

Mobilitatea spațială a populației reprezintă o componentă importantă a dinamicii populației și este un fenomen caracteristic populației din cele mai vechi timpuri și până în prezent.

Migrația populației este forma principală a mobilității geografice constând în schimbarea definitivă a domiciliului stabil, între două unități administrativ teritoriale bine definite.

Fluxurile migratorii pot afecta grupe particulare de persoane în ceea ce privește caracteristicile de vârstă și sex nu numai numărul populației,

Este un proces care cuprinde totalul deplasărilor unei populații în spațiu determinate de diferite cauze, pe distanțe distincte fiind caracterizate, sau nu, de schimbarea permanentă a domiciliului. Frecvența cu care se produce mobilitatea spațială poate determina echilibre sau dezechilibre în bilanțul demografic al unei localități sau zone

Migrația populației poate fi de două feluri :

- Internă – în cadrul țării între diverse unități administrativ teritoriale;
- Externă – în alte țări;

Sporul migrator determină diferența dintre sosirile cu domiciliul și plecările cu domiciliul din cadrul arealului analizat, în cazul de față comuna Bordenișani.

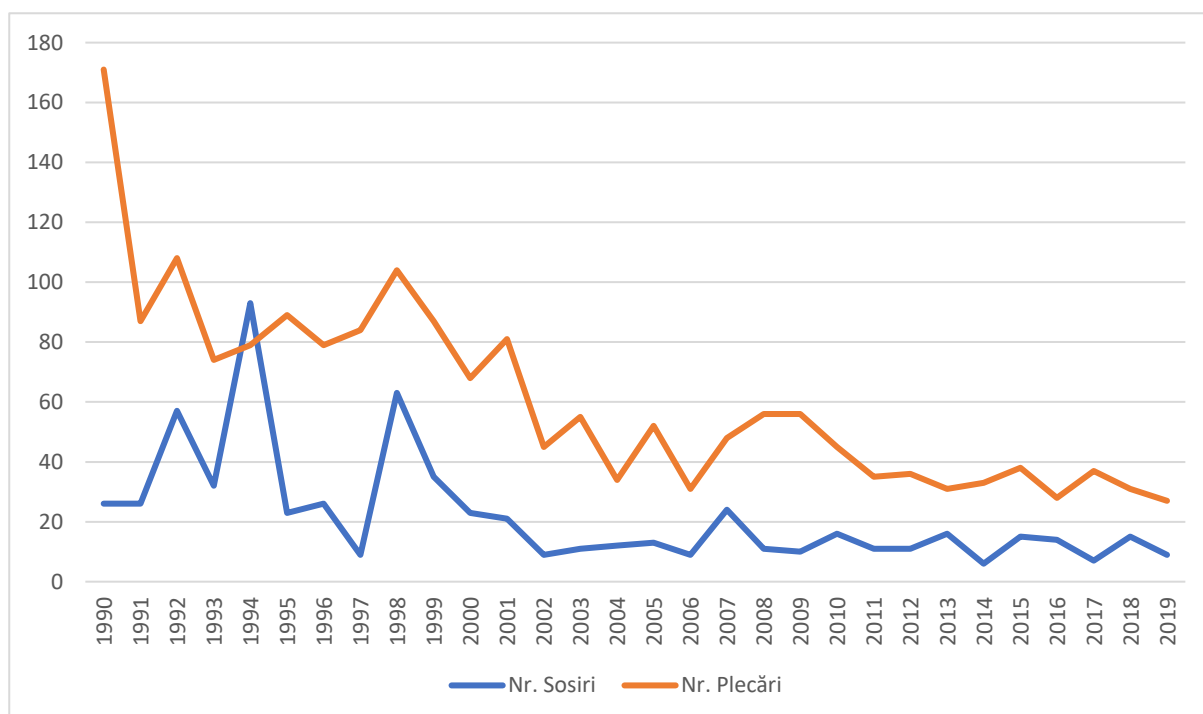

Fig. 8 Evoluția numărului de sosiri și plecări în perioada 1990 – 2019 din Comuna Bordenișani
(Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Numărul plecărilor din comuna Bordușani înregistrează maximum în anul 1990 cu 171 de plecări pe fondul migrației dinspre rural spre urban care avea loc în acea perioadă. Până în anul 1995 numărul plecărilor se menține la valori ridicate dar vizibil în scădere iar ulterior valorile devin oscilante.

Principala cauză e plecărilor este emigrarea persoanelor către alte unități administrativ teritoriale sau către alte țări.

Pe de altă parte, sosirile înregistrează valori mai scăzute, cea mai mare fiind în anul 1994 iar cea mai mică în anul 2014.

Comparând cele două axe, se poate observa că numărul plecărilor este net superior numărului sosirilor pe tot parcursul perioadei analizate ceea ce înseamnă că sporul migratoriu al comunei influențează numărul total al populației prin scăderea acestuia.

4.1.4 Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții

Pentru a realiza o prognoză demografică trebuie luat în considerare atât raportul dintre natalitate și mortalitate (sporul natural) cât și raportul dintre plecări și sosiri (sporul migratoriu). Astfel, prin prisma sporului total se conturează o scădere ușoară a populației în perioada următoare.

Abordând modelul de creștere biologică unde se ia în considerare numai sporul natural, populația comunei Bordușani va experimenta o diminuare a numărului populației pe următorii 15 ani.

Variațiunile numărului de populație tânără, populație activă și pensionari sunt cauzatoare de discrepanțe pentru sistemele de sănătate, pensie, muncă și învățământ. Astfel, în perioada 2020-2035 numărul de pensionari va crește pe fondul sosirii generațiilor supradimensionate din perioada natalistă punând presiune pe serviciile medicale.

Totodată, numărul populației active va scădea de vreme ce categoriile de vârste cele mai numeroase vor ieși din viața activă.

Măsurile de redresare a fenomenelor demografice prezentate anterior sunt de natură socio-economică precum:

- Facilități economice acordate familiilor tinere;

- Programe de prevenire a migrației;
- Dezvoltarea resurselor umane;
- Susținerea natalității;
- Accesarea de fonduri pentru formare profesională continuă sau recalificare;
- Asigurarea serviciilor medicale de calitate prin modernizarea infrastructurii;

4.2 Cultură și educație

4.2.1 Cultura

Cultura reprezintă un factor fundamental al vieții sociale în cadrul unei comunități și trebuie susținută și încurajată mai ales în mediul rural. Printre principalele atuuri ale culturii se pot enumera :

- Reprezintă esența identității naționale și locale;
- Ajută la interacțiunea și comunicarea interumană;
- Reprezintă un mediu al integrării sociale;
- Dezvoltă potențialul intelectual al capitalului uman;

Pe teritoriul comunei Bordușani au fost făcute anumite descoperiri arheologice :

- Stațiunea Popina este datată în neolitic (cultura Boian Spantov);
- Bentul Mare – descoperire de fragmente ceramice din neolitic, perioada geto-dacică (sec IV-III î.H) și Dridu (ec IX-X);
- Punctul Bacul Vechi pe malul drept al brațului Borcea – descoperie de fragmente ceramice din sec IV-III î. H până în sec XV – XVI;

Monumentele istorice prezente astăzi sunt :

- Biserica Ortodoxă Bordușani;
- Moara Bordușani;
- Grădinița Bordușani;

Cămine culturale

Comuna Borușani dispune de un singur cămin cultural unde se desfășoară diverse activități, fiind un spațiu al consolidării relațiilor interumane.

Biblioteca din comună este cea mai reprezentativă instituție de cultură la nivel local fiind parte integrată a unui sistem informațional și cultural național.

Aceasta contribuie la dezvoltarea personală a utilizatorilor prin materialele educative pe care le oferă, activitățile extracuriculare pe care le desfășoară cât și accesul la informație pe care îl oferă.

Identitatea culturală și locală sunt două abordări cu impact semnificativ asupra comunității care trebuie promovate prin intermediul bibliotecii publice. Serviciile oferite de bibliotecă ar trebui să fie axate, pe imaginația și creativitatea locală, în vederea dezvoltării acestora pentru folosul comunității.

4.2.2 Educația

La nivelul comunei Borușani funcționează următoarele unități de învățământ:

- Grădinița Borușani – 124 copii
- Grădinița Cegani – 34 copii
- Școala Borușani – 313 copii
- Școala Cegani – 135 copii

Învățământul reprezintă unul dintre domeniile cărui ar trebui să i se acorde o atenție sporită și continuă pentru că prin intermediul lui comunitatea va prospera.

Una dintre problemele cu care societatea de la nivelul județului Ialomița se confruntă este abandonul școlar, mai ales în prima parte a ciclului de învățământ. Acesta poate fi interpretat ca o problemă de natură socială explicată adesea ca o consecință a mediului socio-cultural din care provine elevul.

Absenteismul se poate manifesta prin mai multe forme :

- Absenteismul selectiv – fuga frecventă de la școală datorită unor anumite discipline;

- Absenteismul generalizat – fuga de la școală este frecventă și are un caracter generalizat, prefingurând abandonul școlar;
- Dezechilibre interpersonale – căutarea singurătății;
- Atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem;
- Influența socială negativă a grupurilor;

Cercetările desfășurate pe perioade îndelungate de timp reliefează faptul că abandonul școlar conduce la o creștere a activității infracționale astfel că cei care abandonează procesul educativ au șanse mai reduse în găsirea unui loc de muncă și oportunitatea de a obține câștiguri prin mijloace sociale morale. Există o serie de cauze principale și factori care influențează în mod negativ relaționarea tinerilor cu sistemul educațional conform schemei de mai jos.

Sistemul educațional

- Lipsa adaptării sistemului la necesitățile tinerilor și ale societății
- Infrastructură deficitară în ceea ce privește relaționarea
- Posibilități reduse sau inexistente de implicare în activități extracuriculare

Societatea

- Discriminarea pe criterii etnice, religioase și de apartenență la mediul socio-economic
- Legislație deficitară
- Influența negativă a unor grupuri de apartenență

Familia

- Lipsa implicării familiei în educația tinerilor
- Supravegherea defectuoasă a actului educațional
- Absența părinților datorată lucrului în străinătate

Biserica

- Lipsa implicării în educația tinerilor prin activități socio-culturale

Mass-Media

- Mediatizarea excesivă a cazurilor negative
- Promovarea unor false valori și persoane
- Implicarea precară în rezolvarea cazurilor sociale
- Difuzarea știrilor false

4.3 Activitățile economice

Economia și dezvoltarea acesteia în cadrul comunei Bordușani se află într-o strânsă legătură cu contextul socio-economic și cu factorii fizico-geografici și de mediu.

Având în vedere specificul agricol al zonei, economia comunei Bordușani este bazată preponderent pe activitățile economice din agricultură însă sunt prezente și firme din domeniul construcțiilor, al comerțului cu amănuntul și al serviciilor.

Încă de la începutul constituirii acestei așezări agricultura a fost principalul mod de obținere a veniturilor pentru oamenii de aici. Astăzi economia locală începe să se diversifice puțin câte puțin fiind susținută și de strategiile regionale și naționale care încurajează dezvoltarea mediului rural.

Totalul terenului arabil din comuna Bordușani este de 21300 hectare fiind împărțit astfel :

- Cereale – 20900 hectare;
- Livezi – 40 hectare;
- Pășuni – 360 hectare;

Capitolul V – Portofoliul de proiecte implementate în perioada 2014-2020

Comuna Bordușani a implementat o serie de proiecte în perioada 2014-2020 cu scopul de a crește calitatea vieții locuitorilor

Principalele axe de dezvoltare au fost :

- Consolidarea și conservarea culturii locale;
- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere;
- Amenajarea spațiilor verzi în vederea îmbunătățirii calității mediului;
- Îmbunătățirea infrastructurii educaționale;
- Sistemizarea teritoriului și dotarea acestuia;

Denumire proiect: ***Îmbunătățirea rețelei publice de apă în comuna Bordușani(contorizare)***

Sursa de finanțare	Bugetul local + Programul Național de Dezvoltare Rurală
Perioada de implementare	2017
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea rețelei de alimentare cu apă• Dezvoltarea infrastructurii de bază• Creșterea nivelului de trai în comună

Denumire proiect: *Lucrări de întreținere iluminat stradal sau alte lucrări electrice în comuna Bordușani*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2017
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea iluminatului public• Creșterea eficienței iluminatului public

Denumire proiect: *Instalare sistem de supraveghere video stradal în comuna Bordușani*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2017
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea calității vieții• Creștere siguranței publice

Denumire proiect: *Amenajare stadion cu teren de fotbal*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2018
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea bazei sportive din comună

Denumire proiect: *Amenajare teren sintetic în satele Bordușani și Cegani*

Sursa de finanțare	Bugetul local, ADI, CJ Ialomița
Perioada de implementare	2018 și 2019
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Amenajarea terenului sintetic• Promovarea unui stil de viață sănătos în rândul tinerilor

Denumire proiect: *Modernizare drumuri de interes local, strada Zorilor*

Sursa de finanțare	AFIR - PNDR
Perioada de implementare	2019
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea infrastructurii rutiere• Creșterea calității vieții• Creșterea accesibilității zonei

Denumire proiect: *Creșterea eficienței energetice și extinderea Școlii Cegani*

Sursa de finanțare	POR / SUERD + Buget local
Perioada de implementare	2019
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea infrastructurii educaționale• Creșterea calității actului educațional• Creșterea eficienței energetice a clădirii

Denumire proiect: ***Înființare loc recreere și activități sportive pentru copii în cadrul Școlii profesionale Bordușani și modernizare exterioară***

Sursa de finanțare	Bugetul local + ADI Ialomița + CJ Ialomița
Perioada de implementare	2020
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii educaționale • Creșterea calității actului educațional

Denumire proiect: ***Modernizarea rețelei de drumuri stradale de interes local în comuna Bordușani***

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2020
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii rutiere • Creșterea accesibilității zonei

Denumire proiect: *Modernizarea dispensarului uman*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2020
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea infrastructurii de sănătate• Creșterea eficienței clădirii

Denumire proiect: *Amenajare rigole betonate pentru colectare apelor pluviale pe strada Zorilor*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2020
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea infrastructurii• Colectarea apelor pluviale

Denumire proiect: ***Construcție și amenajare grup sanitar și asigurare cu utilități
Școala gimnazială Cegani***

Sursa de finanțare	Bugetul local + Inspectoratul Școlar Județean Ialomița
Perioada de implementare	2020
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii educaționale • Asigurarea condițiilor de bază pentru funcționare corespunzătoare

Denumire proiect: ***Înființare rețea de canalizare în comuna Bordușani***

Sursa de finanțare	Bugetul local + MLPDA(MDRAP)
Perioada de implementare	2017-2022
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Înființare rețea de canalizare • Amenajare stație de epurare • Creșterea nivelului de trai din comună • Dezvoltarea infrastructurii de bază

Denumire proiect: *Achiziție buldoexcavator*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2017
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Dotarea serviciului pentru situații de urgență• Întreținerea spațiilor publice

Denumire proiect: *Înfunțare parc pentru copii*

Sursa de finanțare	Bugetul local
Perioada de implementare	2018
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Dotarea spațiului public• Creșterea calității vieții• Îmbunătățirea infrastructurii

Capitolul VI – Analiza SWOT

6.1 Metodologia SWOT

Analiza SWOT prezintă o utilitate deosebită în procesul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a comunității, permițând o gestionare eficientă a resurselor și relațiilor de intercondiționare.

Strategia de dezvoltare durabilă trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării existente a unei comunități așa cum s-a desfășurat ea în capitolele anterioare. Pentru a putea stabili direcțiile de dezvoltare, trebuie analizate oportunitățile, riscurile, constrângerile și favorabilitățile. Specificitatea unei analize SWOT este dată de faptul că ea studiază în același timp caracteristicile interne ale unui sistem teritorial cât și influențele externe care pot fi de natură pozitivă sau negativă.

În cadrul analizei SWOT se evaluează în prima fază specificul sistemului teritorial analizat adică punctele tari și punctele slabe. În cea de-a doua fază se analizează influențele ce provin din exteriorul sistemului teritorial adică oportunitățile și amenințările.

Punctele tari reprezintă acei factori care conferă atractivitate teritoriului, pe când punctele slabe sunt reprezentate de acei factori care creează obstacole în calea dezvoltării socio-economice, transpunându-se în infrastructură, situație financiară, legislație.

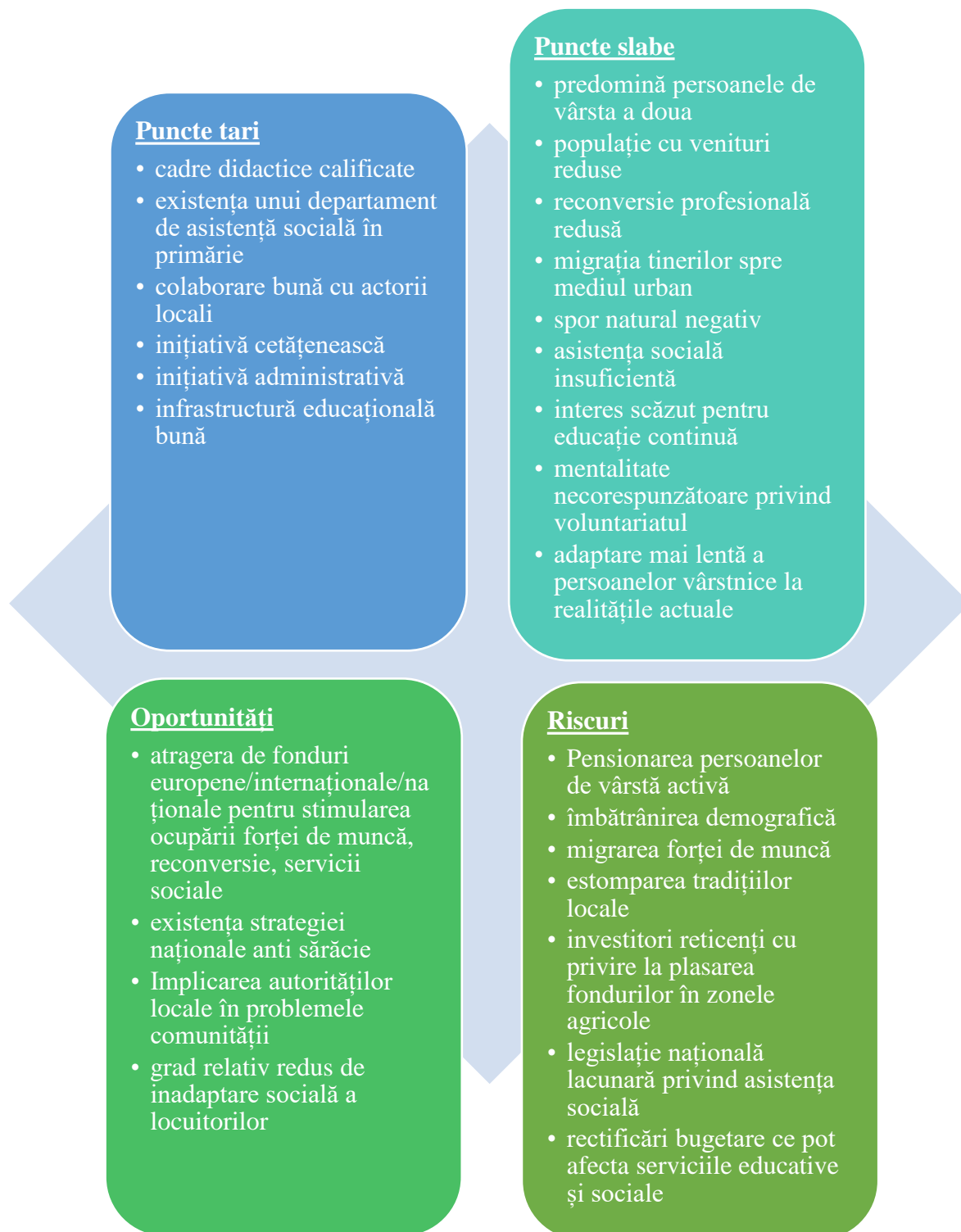
Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi care ajută la dezvoltarea sistemului teritorial dacă sunt identificate și folosite corespunzător iar amenințările reprezintă factori externi ce pot periclita dezvoltarea arealului.

În principiu, analiza efectuată în capitolele anterioare a furnizat o privire de ansamblu care conține cele mai bune informații posibile care să ajute la înțelegerea forțelor, tendințelor și cauzelor care pot să intervină la un moment dat.

Procesul decizional bazat pe această analiză trebuie să respecte următoarele direcții :

- Construiește pe punctele tari;
- Elimină punctele slabe;
- Exploatează oportunitățile;
- Îndepărtează amenințările;

6.2 Populație – Analiza SWOT

6.3 Agricultura – Analiza SWOT

Puncte tari

- existența condițiilor pedo-climatice favorabile pentru desfășurarea agriculturii
- teren arabil însemnat
- potențial agricol ridicat
- tradiții locale în agricultură
- preocuparea populației pentru sectorul agricol
- existența fermelor

Puncte slabe

- implicaree insuficientă a tinerilor în agricultură
- îmbătrânirea forței de muncă ocupate în agricultură
- lipsa informării privind accesarea fondurilor cu finanțare nerambursabilă
- posibilități de cofinanțare reduse
- veniturile din agricultură sunt reduse și fluctuante
- diversificare slabă a activităților economice în zona rurală
- infrastructură agricolă predominant precară

Oportunități

- existența subvențiilor pentru agricultură
- existența programelor cu finanțare europeană pentru dezvoltarea agriculturii
- stimularea asocierii proprietarilor de terenuri agricole
- posibilitatea de utilizare a instrumentelor de gestionare a riscurilor în agricultură
- programe guvernamentale și europene pentru susținerea inițiativelor locale
- aplicarea de tehnologii prietenoase cu mediul
- sprijinirea înființării de exploatații pentru culturi ecologice
- sprijinirea tinerilor fermieri

Amenințări

- schimbările climatice
- secete frecvente
- limitări bugetare privind ajutorul de stat
- pierderea interesului populației pentru agricultură
- degradarea solului ceea ce duce spre scăderea randamentului de producție
- oferte de creditare greu accesibile
- depopularea mediului rural

6.4 Infrastructura – Analiza SWOT

Puncte tari

- existența rețelei de alimentare cu energie electrică și iluminat
- existența rețelei de alimentare cu apă și canalizare
- eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului
- infrastructură educațională modernizată sau în curs de modernizare

Puncte slabe

- Procent mare al străzilor neasfaltate
- rețeaua de canalizare nu este finalizată
- rețeaua de gaze nu este construită

Oportunități

- Achiziția de tehnologii noi privind captarea, tratarea și distribuția apei
- Tehnologii noi pentru modernizarea și extinderea iluminatului public, inclusiv implementarea de tehnologii din surse regenerabile
- modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale
- extinderea și modernizarea rețelelor de canalizare și gaz
- accesarea programelor de finanțare naționale și europene pentru dezvoltarea locală durabilă (infrastructură, energie, mediu)
- folosirea surselor de energie regenerabilă (vânt, soare)

Amenințări

- Degradarea infrastructurii existente ceea ce ar implica reparații
- poluarea pânzei freatice prin infiltrare în sol a apelor uzate pentru că multe gospodării nu sunt racordate la canalizare
- resurse financiare insuficiente pentru cofinanțarea proiectelor
- schimbările climatice
- cost ridicat al documentațiilor preliminare (studii fezabilitate, proiecte tehnice, etc)

6.5 Turismul – Analiza Swot

Puncte tari

- Așezare geografică propice dezvoltării turismului rural și de weekend
- Ospitalitatea tradițională cu gastronomia specifică
- Existența unor atracții turistice locale - Popina Bordușani, Bentu Mare, Bentu Mic
- Peisaje pitorești

Puncte slabe

- Resurse financiare locale insuficiente
- Investiții autohtone sau străine foarte mici
- Pregătire profesională relativ scăzută în domeniul serviciilor turistice
- Lipsa unui brand local
- Informarea insuficientă a oamenilor cu privire a potențialul turistic al zonei

Oportunități

- Realizarea unor investiții pentru dezvoltarea spațiilor de cazare
- Atragerea de finanțări nerambursabile sau cofinanțări pentru dezvoltarea de agropensiuni
- Dezvoltarea unui circuit al locurilor pitorești din Balta Ialomiței
- Existența unor cursuri de calificare în domeniul turismului

Amenințări

- Legislație în continuă modificare
- Poluarea mediului prin practicarea unui turism mai puțin ecologic
- Mentalități de indiferență față de patrimoniul turistic al zonei
- Construcția haotică a unităților de cazare

Capitolul VII – Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 – Obiective

Strategia de dezvoltare locală se bazează pe cercetarea sistemului teritorial analizat, aflându-se în strânsă legătură cu contextul teritorial și socio-economic în care se regăsește. Aceasta trebuie să urmărească perspectivele de dezvoltare însă trebuie luat în calcul faptul că rezultatul final nu poate fi prevăzut sau indus deoarece situațiile neprevăzute pot apărea și pot perturba sistemul teritorial.

Principiile de bază ale unei strategii sunt :

- **Durabilitatea** – condiții mai bune de trai prin măsuri cu efect solid pe termen îndelungat;
- **Competitivitatea** – permite dezvoltarea economiei locale și sprijină ascensiunea acesteia;
- **Finanțele** – finanțarea din mai multe surse permite o dezvoltare armonioasă prin satisfacerea nevoii de investiții;
- **Administrarea responsabilă** : reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă;

Obiectivele strategiei de dezvoltare durabilă:

1. să direcționeze comuna spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
3. să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
4. să determine eficientizarea managementului.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile în comuna Bordușani constau în șase direcții majore :

- Dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei (apă, canalizare, iluminat, gaze, asfaltare);

- Combaterea sărăciei și încurajarea coeziunii sociale;
- Susținerea și dezvoltarea educației;
- Protecția mediului;
- Regenerarea rurală și turismul

Realizarea strategiei pornește de la următoarele premise :

- Creșterea nivelului de trai pentru populația comunei;
- Atragerea investitorilor;
- Adaptarea la schimbările ce apar;

Dezvoltarea economică a comunei depinde de atragerea de firme/activități/ investiții, acest lucru fiind posibil prin creșterea gradului de atractivitate al comunei și facilități de atragere a firmelor private prin investiții în infrastructură, ofertă de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale.

Formularea strategiei pornește de la următoarele premise:

- să îmbunătățească condițiile de viață ale populației comunei (locuințe și locuri de muncă la standarde europene)
- să ridice standardul calitativ al designului comunei, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- să ofere oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- să permită o anumită flexibilitate de adaptare la inevitabilele schimbări ce au loc în comună.

Conform premiselor de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare a comunei Bordușani, conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Având în vedere faptul că o comună nu este un sistem teritorial închis, acesta trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte de dezvoltare :

- Întărirea capacității instituționale prin management eficient și raportare la cerințele populației;
- Dezvoltare durabilă astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore;
- Twining rural : relaționarea cu alte sisteme teritoriale în vederea schimbului de informații cu privire la bunele practici;
- Realizarea proiectelor în parteneriat public – privat;
- Integrarea politicilor atât pe orizontală pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- Managementul resurselor (umane, materiale, financiare, energetice);
- Descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- Identificarea nevoilor comunității și prioritizarea acestora;
- Evaluarea viabilității financiare ale unui proiect;
- Protecția mediului;

7.1 Obiective generale

Pentru realizarea obiectivelor descrise în acest capitol, strategia trebuie să dispună de capacitatea de a răspunde la nevoile actuale utilizând eficient resursele de care dispune și adaptându-și viziunea generațiilor tinere.

Obiectivul general unitar al strategiei de dezvoltare este creșterea nivelului de trai și valorificarea rațională a resurselor din comuna Bordușani.

Principalele obiective sunt :

- Asigurarea unei infrastructuri optime (apa, canalizare, gaze, căi de transport);
- Protejarea mediului în conformitate cu standardele de mediu europene;
- Creșterea ratei de ocupare și combaterea excluziunii sociale;
- Infrastructură și act educațional modern și dotat standardelor europene;
- Dezvoltare continuă a sistemului de sănătate și a serviciilor sociale;
- Regenerarea rurală

7.2 Obiective specifice

Obiectivele specifice propun direcții de dezvoltare pentru principalele domenii precum agricultura, infrastructura, mediul, economia, educația, resursele umane și serviciile sociale.

7.2.1 Agricultura

- Încurajarea și organizarea de asociații ale producătorilor locali;
- Eficientizarea practicilor agricole pentru creșterea productivității;
- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile;
- Realizarea și implementarea unui management al riscului cu privire la schimbările climatice + plan de reziliență;

7.2.2 Infrastructură și mediu

- Modernizare și extindere rețea de apă pentru o calitate cât mai bună;
- Modernizare și extinderea rețea de canalizare;
- Racordarea populației la rețeaua națională de gaze;
- Modernizarea și întreținerea continuă a rețelei de iluminat public;
- Îmbunătățirea infrastructurii medicale;
- Creșterea gradului de asfaltare al străzilor și modernizarea tuturor căilor de access care să deservească nevoile curente ale locuitorilor;
- Prevenirea poluării aerului;
- Creșterea spațiului verde;
- Acțiuni de promovare a agriculturii ecologice;
- Informarea populației cu privire la riscurile deversării apelor uzate și a prevenirii poluării;
- Înființarea de perdele forestiere;

7.2.3 Economie

- Atragerea investitorilor pentru crearea unei economii diversificate;
- Diversificarea serviciilor oferite prin creșterea numărului de societăți comerciale;

- Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea accesării de finanțări nerambursabile;
- Dezvoltarea turismului din zonă

7.2.4 Educație și cultură

- Reabilitare și modernizare continuă a unităților de învățământ;
- Act educațional performant prin asigurarea dotărilor necesare unităților de învățământ (mobilier, birotică, tehnică de calcul, material didactic, tablete);
- Amenajare spații de joacă pentru copii;
- Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale continue;
- Crearea șanselor pentru reconversia profesională a persoanelor adulte;
- Reabilitare/ modernizare și dotare continuă a căminelor culturale;

7.2.5 Resursa Umană

- Crearea condițiilor de viață atractive pentru tineri;
- Crearea de condiții pentru familiile tinere;
- Sprijinirea natalității;

7.2.6 Serviciile Sociale

- Dezvoltarea serviciilor de asistență și protecție socială pentru persoanele vulnerabile (minori, vârstnici, persoane cu dizabilități);
- Sprijinirea categoriilor defavorizate pentru un trai decent și dezvoltare personală/profesională;
- Campanii de conștientizare a importanței unui stil de viață sănătos și activ;

Capitolul VIII – Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă

8.1 Aspecte generale

Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă reprezintă realizarea unui plan relativ scurt pentru fiecare proiect pe care autoritatea și-l propune. Acesta trebuie să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, de starea bugetului local precum și de părerile comunității locale.

Starea comunei din punct de vedere al infrastructurii și al componentei socio-economice a fost analizată anterior și s-au creionat deja țintele-obiective strategice de dezvoltare.

Pentru fiecare proiect pe care autoritatea locală îl dorește implementat se recomandă un plan de acțiune care să întrunească următoarele puncte :

- Descrierea proiectului;
- Justificarea – beneficiile aduse comunității locale;
- Sustenabilitate – eficiența în timp;

Pentru a asigura o dezvoltare durabilă a comunei Bordenișeni, suportul necesar trebuie să fie asigurat de :

- Administrația locală și Consiliul local prin acordarea de suport logistic și legislativ;
- Comunitatea locală – cetățeni și organizații prin atitudine, participare activă și voluntariat;
- Mediul de afaceri prin investiții și suport;

8.2 Principii și condiții

Pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală, primăria comunei Bordenișeni trebuie să își întărească capacitatea instituțională la toate nivelele de decizie și execuție. Acest lucru presupune atragerea finanțărilor și folosirea lor rațională, mobilizarea resursei umane disponibile și identificarea mecanismelor eficiente de comunicare.

Orice administrație publică trebuie să încerce armonizarea procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene și să centreze activitatea pe nevoile cetățenilor.

Baza unei dezvoltări socio-economice o reprezintă respectarea diversității și a opiniilor în vederea rezolvării rapide a problemelor comunității.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii prioritare pentru comunitate (apă, canalizare, gaze, asfaltare, iluminat, infrastructură educațională);
- Alocarea eficientă a bugetului local;
- Ajustarea cheltuielilor în concordanță cu veniturile bugetare;
- Atragerea finanțărilor din surse variate;
- Întreprinderea unor măsuri pentru acumularea veniturilor la bugetul local
- Atragerea investitorilor pentru dezvoltarea comunității;

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social-economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onoarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Primăria este o interfață între cetățean și instituțiile statului și trebuie să elaboreze un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional

Consolidarea managementului administrației publice locale trebuie orientat către :

- Dezvoltarea continuă a nivelului de pregătire profesională al resurselor umane;
- Folosirea eficientă a resurselor umane;
- Orientarea serviciului public către cetățean;
- Eliminarea blocajelor birocratice;
- Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
- Administrarea eficientă a banilor publici;
- Digitalizarea datelor și a proceselor;

8.3 Implementare, monitorizare și control

Etapă de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a obiectivelor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și a impactului acestora asupra comunității.

Implementare reprezintă totalitatea acțiunilor ce se vor realiza și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective, perioada de implementare, persoanele responsabile și sursele de finanțare.

Monitorizarea va urmări respectarea implementării corecte a proiectelor și respectarea detaliilor referitoare la execuție.

Controlul apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează dezvoltarea comunității.

8.4 Consolidarea capacității instituționale a primăriei

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Primăria, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

- Sprijinirea dezvoltării comunității în scopul rezolvării tuturor problemelor comunei;
- Susținerea dezvoltării infrastructurii prioritare pentru comunitate
- Sporirea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltuieli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare;
- Controlarea strictă a bugetului local și distribuirea lui în mod eficient;
- Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:

- Organizarea de licitații pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din banii publici;
- Reducerea creșterii volumului de cheltuieli

- Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Consolidarea finanțelor publice:

- Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților sociale, economice și culturale ale populației, pentru dezvoltarea comunei;
- Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar;
- Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local;
- Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca motor de creștere a economiei de piață;

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

a. Dezvoltarea managementul resurselor umane

- Preocuparea primăriei comunei Bordușani pentru pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei;

b. Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională

- Stabilirea necesităților și oportunităților de instruire;
- Corelarea necesităților cu potențialul uman existent;
- Stabilirea unui sistem de training adecvat;

c. Folosirea eficientă a resurselor umane

- Stabilirea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine interioară;
- Personalul trebuie să lucreze în domenii de activitate bine definite;

d. Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice

- Administrarea eficientă a banilor publici;
- Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte și programe de finanțare nerambursabilă;

8.5 Proiecte propuse pentru perioada 2021 – 2027

Pe lângă obiectivele specifice prezentate în capitolul anterior care reprezintă prin natura lor posibile viitoare proiecte, mai jos sunt prezentate anumite proiecte prioritare pentru perioada ce urmează.

Denumire proiect: ***Construire rețea de alimentare cu gaze în comuna Bordușani***

Justificare	Comuna Bordușani nu are rețea de alimentare cu gaze a populației
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună• Înființarea sistemului de alimentare cu gaze și racordarea populației și a instituțiilor publice• Scăderea factorului de poluare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none">• Elaborarea studiului de fezabilitate• Elaborarea proiectului tehnic• Aprobarea începerii proiectului• Pregătirea și depunerea cererii de finanțare• Contractarea proiectului• Organizarea licitațiilor• Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Amenajare și extindere rețea de canalizare cu stație de epurare în comuna Bordușani***

Justificare	Rețeaua de canalizare nu este extinsă pe tot teritoriul comunei
--------------------	---

Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Reducerea gradului de poluare asupra mediului • Creșterea accesului populației la infrastructura de bază • Racordarea populației la rețeaua de canalizare • Implementarea de echipamente, instalații și softuri pentru îmbunătățirea rețelei și pentru o monitorizare facilă a sistemului
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Modernizare drumuri de interes local în comuna Bordușani*

Justificare	În ambele sate ale comunei drumurile nu sunt asfaltate în totalitate
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local

Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Modernizarea infrastructurii rutiere • Asfaltarea drumurilor în funcție de prioritate • Lucrări de pietruire a străzilor
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Amenajare rigole de scurgere a apelor, alveole și trotuare în comuna Bordușani*

Justificare	Străzile din comună necesită amenajarea rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale și trotuare în vederea deplasării pietonilor
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Amenajarea trotuarelor în vederea deplasării corespunzătoare a pietonilor • Amenajarea rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale • Amenajarea podețelor în vederea accesului în curți a locuitorilor • Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei

	<ul style="list-style-type: none"> • Colectarea și transportul apelor pluviale
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Extindere sistem de monitorizare video în comuna Bordușani*

Justificare	În vederea creșterii siguranței din comună este necesară amenajarea sistemului de monitorizare video
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de securitate în comună • Creșterea calității vieții

Denumire proiect: *Amenajare parc fotovoltaic sau dotarea instituțiilor publice cu panouri fotovoltaice*

Justificare	În vederea conformării cu noile directive europene privind reducerea consumului clasic de energie este necesară folosirea surselor alternative
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea terenului destinat amplasării • Montarea panourilor fotovoltaice • Dotarea cu instalații și softuri de stocare și distribuție automatizată a energiei în rețeaua națională • Protejarea mediului
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Modernizarea continuă a iluminatului public în comuna Bordușani*

Justificare	Rețeaua de iluminat public necesită modernizare și întreținere continuă în vederea eficientizării consumului
--------------------	--

Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea rețelei de iluminat cu lămpi led • Eficientizarea consumului de energie prin folosirea tehnologiile noi, regenerabile. • Delegarea serviciului de iluminat public
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Reabilitarea continuă și implementarea de tehnici de conservare a monumentelor istorice din comuna Bordușani***

Justificare	Monumentele istorice necesită reabilitare specifică și tehnici de conservare dedicate
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local

Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea și conservarea monumentelor • Păstrarea identității culturale • Refacerea picturilor interioare și exterioare • Reabilitarea structurală a monumentelor
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Creșterea eficienței energetice a clădirilor și instituțiilor publice***

Justificare	Având în vedere directivele europene și ținta asumată de România privind reducerea emisiilor de carbon, creșterea eficienței energetice este necesară atât în sectorul public cât și privat
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea instalațiilor și tehnologiilor noi de producere a energiei (eolian, fotovoltaic, termal) • Încălzirea clădirilor în mod pasiv cu energie regenerabilă • Folosirea materialelor de construcție prietenoase cu mediul

Denumire proiect: ***Dezvoltarea serviciilor de asistență și protecție socială pentru categoriile vulnerabile***

Justificare	Sprijinirea categoriile defavorizate : minori, vârstnici, persoane cu dizabilități, someri, tineri NEETS.
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea calității vieții • Egalitatea de șanse • Sprijinirea copiilor din familiile defavorizate • Formarea/reformarea profesională • Învățarea pe tot parcursul vieții • Incluziunea socială a categoriilor defavorizate • Amenajarea de centre pentru copii și bătrâni • Implementarea programelor de tip ”masa caldă”

Denumire proiect: ***Digitalizare și îmbunătățire infrastructură IT& Comunicații pentru administrația publică și cetățeni***

Justificare	Nevoia de echipamente, softuri dedicate, aplicații și rețele pentru îmbunătățirea serviciilor publice și a relației cu cetățenii
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local

Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității administrative • Dotarea cu echipament IT&C a instituțiilor publice • Achiziția și implementarea de softuri și aplicații necesare desfășurării activității și îmbunătățirii relației cetățenilor cu primăria • Digitalizare
--------------------------------	--

Denumire proiect: ***Formarea profesională continuă a funcționarilor publici și a consilierilor locali***

Justificare	Funcționarii publici au dreptul și obligația să își îmbunătățească nivelul de pregătire profesională
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității administrative • Creșterea gradului de absorbție a fondurilor • Creșterea gradului de cunoștințe în rândul personalului

Denumire proiect: ***Construcție sală de sport multifuncțională în comuna Bordușani***

Justificare	Comuna Bordușani nu dispune de o sală de sport
--------------------	--

Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Construcție sală de sport • Dotarea sălii de sport cu echipamente și instalații necesare în vederea desfășurării activității specifice • Dotarea sălii de sport cu materiale specifice (materiale sportive, echipamente de fitness) • Promovarea unui stil de viață sănătos în rândul tinerilor
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Reabilitare, modernizare și dotare unități de învățământ din comuna Bordușani***

Justificare	Unitățile de învățământ din comuna Bordușani necesită modernizare, reabilitare și dotare periodică în vederea asigurării unor condiții adecvate de desfășurare a activităților
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local

Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea clădirii din punct de vedere structural cât și energetic pentru asigurarea siguranței și eficienței • Modernizarea și dotarea interioară și exterioară a clădirii cu materiale, echipamente și instalații corespunzătoare pentru asigurarea condițiilor adecvate de desfășurare a actului educațional • Dotarea unităților de învățământ cu mobilier specific și materiale didactice adecvate • Racordarea unităților de învățământ la toate utilitățile publice • Amenajarea peisagistică
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Amenajare parcuri și spații de joacă în comuna Bordușani*

Justificare	Noi spații de recreere sunt necesare pentru a deservi populației și pentru a îmbunătăți calitatea vieții
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local

Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea calității vieții • Dezvoltarea/ modernizarea infrastructurii edilitare • Dotarea spațiilor de recreere cu mobilier specific • Amenajare peisagistică
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Îmbunătățirea colectării deșeurilor și a protecției mediului*

Justificare	Problemele de mediu necesită o atenție sporită luând în considerare noile reglementări.
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea metodelor de colectare și sortare a deșeurilor • Achiziționarea de utilaje și echipamente necesare colectării selective • Delegarea serviciului de colectare a deșeurilor • Promovarea bunelor practici cu privire la protecția mediului • Respectarea Planului Județean de gestionare a deșeurilor • Plantarea/replantarea de puieti • Amenajare platforme de gunoi

Denumire proiect: ***Reabilitare și dotare cămin cultural în comuna Bordușani***

Justificare	Căminul cultural din comună necesită reabilitare, modernizare și dotare corespunzătoare
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea exterioară a clădirii din punct de vedere structural dar și din punct de vedere al eficienței energetice • Modernizarea căminului cultural prin folosirea materialelor, echipamentelor și instalațiilor necesare desfășurării activităților specifice • Dotarea clădirii cu mobilier și echipamente specifice • Amenajare conform standardelor în vigoare • Creșterea eficienței energetice • Racordarea la utilitățile publice
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Modernizare rețea de alimentare cu apă***

Justificare	Rețeaua de alimentare cu apă necesită întreținere și modernizare continuă în vederea funcționării eficiente și la standarde normale
--------------------	---

Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii de bază • Adoptarea tehnologiilor noi în vedere creșterii calității serviciului • Dotare rețelei cu instalații, echipamente și softuri pentru curățarea apei și monitorizarea sistemului
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Dotarea serviciului pentru situații de urgență cu utilaje*

Justificare	Primăria are nevoie de dotarea cu utilaje pentru a răspunde prompt la situațiile de urgență care apar
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea serviciului pentru situații de urgență cu utilaje necesare (buldoexcavator, volă, autospeciale, încărcătoare frontale, șenilate, etc) • Scăderea timpului de răspuns la situațiile neprevăzute • Asistența comunității

Denumire proiect: ***Cadastrarea și înscrierea în cărți funciare a imobilelor și terenurilor publice și private de pe teritoriul comunei Bordușani***

Justificare	Cadastrarea și înscrierea în cărți funciare este necesară pentru a avea o evidență clară dar și pentru a putea accesa proiecte
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Cadastrarea și înscrierea în cărți funciare a imobilelor și terenurilor din comuna Bordușani • Crearea unei baze de date • Impozitarea adecvată a locuitorilor

Denumire proiect: ***Construire și amenajare cimitir în comuna Bordușani***

Justificare	Având în vedere tradițiile religioase ale locuitorilor, este necesară amenajarea unui cimitir în comuna Bordușani
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajare alei interioare • Amenajarea împrejmuire spațiu

Denumire proiect: ***Amenajare bază sportivă multifuncțională în comuna
Bordușani***

Justificare	Comuna Bordușani necesită amenajarea unei baze sportive moderne
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea terenului cu gazon natural • Dotarea bazei sportive cu clădiri și anexe necesare desfășurării activităților sportive (vestiare, cameră depozitare, băi, cameră tehnică etc) • Dotarea bazei sportive cu tribune și nocturnă • Achiziția de echipamente și softuri pentru întreținerea bazei sportive (întreținerea gazonului natural)

Denumire proiect: ***Promovarea și dezvoltarea turismului local***

Justificare	Pentru o dezvoltare turistică a comunei este necesară o promovare corespunzătoare și investiții în infrastructura turistică
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local Parteneriat public - privat
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de evenimente, campanii publicitare și de marketing pentru promovarea zonei • Încurajarea locuitorilor și antreprenorilor pentru deschiderea de unități de cazare și de servire a mesei

	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea tradițiilor locale • Participarea la târguri turistice • Amenajarea infrastructurii necesare dezvoltării turismului în zonă • Amenajarea malurilor Dunării
--	---

Denumire proiect: ***Realizarea Planului Urbanistic General al comunei
Bordușani***

Justificare	Planul Urbanistic General trebuie reactualizat la o anumite perioadă de timp
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unui set de norme care trebuie respectate în cazul elaborării proiectelor de construcție • Conștientizarea riscurilor naturale din zonă • Utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiunilor urbanistice • Fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publică • Asigurarea suportului reglementar pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire • Stabilirea direcției de dezvoltarea urbanistică a comunei

Denumire proiect: *Adoptarea de tehnologii nepoluante de către operatorii economici*

Justificare	Normele de mediu sunt într-o continuă schimbare, încurajând reducerea poluării
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea cu utilaje și echipamente necesare în vederea reducerii poluării și a creșterii eficienței energetice • Protejarea mediului

Denumire proiect: *Creșterea gradului de informare a cetățenilor și a mediului de afaceri din comuna Bordenișeni*

Justificare	Informarea asupra potențialelor oportunități de natură economică, socială și profesională este esențială într-o comunitate dezvoltată
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea cetățenilor și mediului de afaceri la sesiuni de informare despre posibilele oportunități de afaceri, formare profesională, locuri de muncă, finanțări nerambursabile

Capitolul IX – Concluzii

Realizarea acestui document strategic permite comunității din comuna Bordușani conștientizarea situației actuale, riscurile care pot apărea în viitor cât și oportunitățile de care poate beneficia.

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2027 va folosi drept suport pentru dezvoltarea durabilă a comunei Bordușani care vizează creșterea calității vieții pentru toți cetățenii.

Dezvoltarea comunei nu reprezintă o sarcină doar pentru autoritatea publică locală ci ține și de implicarea activă a comunității. Autoritatea locală trebuie să își asume rolul de coordonator al procesului de transformare, eliminând riscurile și fructificând oportunitățile.

Implementarea Strategiei se va derula pe etape care vor fi organizate în funcție de resursele existente la momentul respectiv și de prioritățile locale. Validarea Strategiei se realizează prin participarea cetățenilor la deciziile administrative, aceasta având un caracter continuu.

În concluzie, strategia de dezvoltare locală este un document de planificare a dezvoltării comunei Bordușani ce are la bază un proces circular și continuu pe toată perioada implementării sale ce analizează obiectiv situația actuală și stabilește direcțiile de dezvoltare pe care comunitatea locală ar trebui să le urmărească pentru o dezvoltare armonioasă din punct de vedere socio-economic.

BIBLIOGRAFIE

1. Autoritatea pentru digitalizarea României, www.adr.gov.ro
2. Comisia Europeană - <https://ec.europa.eu/>
3. Consiliul Județean Ialomița (<http://cjialomita.ro/>)
4. Consiliul Europei - <https://www.consilium.europa.eu/>
5. Fonduri structurale - www.fonduristructurale.ro
6. Institutul National de Statistică – Tempo Online (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)
7. Ministerul Fondurilor - <http://mfe.gov.ro/>
8. Primaria Bordușani ([https:// primariabordusani.ro/](https://primariabordusani.ro/))